

NGÀY Nay

NĂM THỨ NĂM - THỨ BẢY 10 MARS 1940 - SỐ 203 - GIÁ 0p 12

TÒA SOẠN VÀ TRỊ SỰ: 80, DƯƠNG QUAN THÀNH - TÉL: 874

Hội Chùa Hương

MẸ BẢO CON: — Con niệm Phật
luôn miệng đi, đè Phật phù hộ
cho lên giöe được dờ mòi.

LUÔNG NGHI BỒ THÂN

LE HUY PHACH

Trong số 100 người đàn ông, ở thế kỷ này, thì có đến 90 người có các bệnh bồ thận. Bei thận: đau lưng, mờ mắt, ủ tai, rực đèn, tê liệt tảng, tinh khí loãng... Hoặc sinh ra mộng-tinh, di-tinh, hoạt tinh, liệt dương... Hoặc những người vì thủ dâm mà sinh ra tinh ngục, hay đánh trống ngực, di-tinh, mộng tinh... Hoặc những người sau khi khỏi bệnh phong tinh vì uống phải nhiều thứ thuốc công phu làm hại thận khi mà sinh ra đau lưng như bể, ủ tai, chảy nước mắt, hoa mắt, rung tóc, uất qui đầu...

Có các bệnh kê trên đều dùng « Luồng nghi bồ thận » số 20 của Lê-huy-Phách các bệnh khỏi hết — sinh khí cố tinh, khỏi bồ thận, khỏi di tinh, khỏi mộng tinh, khỏi hoạt tinh, khỏi bệnh liệt dương, chắc như vậy !

Luồng nghi bồ thận số 20 của Lê-huy-Phách là một thứ thuốc bồ thận hay nhất ở xứ này. Giá 1p.00 một hộp.

Dàn bà bắt điêu kinh

Dùng thuốc Lê-huy-Phách hay nhất

ĐIỀU KINH CHỦNG NGỌC số 80 giá 1p.50. Các bà có bệnh bắt điêu kinh, khi lên tháng, khi xuống tháng, huyết ra tim đen, có khi ra khí hư nữa. Trong người bần thần mỏi mệt, kém ăn, ít ngủ, hoa mắt, ủ tai, đau bụng khi hành kinh... dùng thuốc Điều kinh chửng ngọc số 80 của Lê-huy-Phách, kinh nguyệt điêu hòa, tốt cho sự sinh dục, mau có thai nghén.

ĐIỀU KINH BỒ HUYẾT số 21 giá 1p.00 — Các cô kinh hành sai hẹn, tháng có, tháng không, da vàng, quầng mắt thâm, người nhợt mệt, dùng Điều kinh bồ huyết số 21 giá 1p.00, kinh hành đúng hẹn, da dẻ hồng hào, khỏe mạnh luôn luôn, tăng thêm vẻ đẹp.

Thanh niên cứu khò hoàn

Trị tận gốc các bệnh Lậu !

Một thứ thuốc lậu hoàn toàn linh nghiệm, hay hơn hết thảy các thứ thuốc Tây, Tau, Ta, đã có bán từ xưa ở xứ này. Thuốc này có đặc tính chữa các bệnh Lậu: không cứ là kinh niêm hay mồi mắc, tức buốt hay ra mủ, bệnh Lậu phải lại hay phải nhiều lần, bệnh Lậu có nhiều biến chứng nguy hiểm, bệnh Lậu ở đàn ông, đàn bà hay đàn bà có thai đều dùng Thanh Niên Cứu Khò Hoàn số 70, giá 1p.20, dùng được nhiều ngày, khỏi tuyệt nọc các bệnh Lậu. Thứ thuốc Thanh niên cứu khò hoàn này hiệu nghiệm phi thường. Các ngài hãy hỏi những người đã dùng qua rồi sẽ biết.

Nhà thuốc LE HUY PHACH

18 Boulevard Gia-Long (phố Hàng Giò) — Hanoi

Khắp các tỉnh: Trang, Nam, Bắc, Ai-lao, Cao-mèn đều đều cũng đều có đại lý bán đầy các thứ thuốc của nhà thuốc Lê-huy-Phach

AN-THÁI

Grand fabrique de
Pousse-Pousse

Gặp khi què kèp mura đơn,
Dùng xe AN-THÁI chẳng còn
cớ gì

Có bán đủ cả: Vái, Sám, Lõi
và đồ phụ-tùng xe-tay
N° 2, Rue Nguyễn Trong-Hiệp
Hanoi.

Mua tem cũ
Cần mua tem Pháp và
Bông - đương hàng to:
Từ 1p đến 40p một trăm.
Hỏi : M. N. K. HOÀN
17. Bloc Khaud Nord — Hanoi

DOCTEUR
Cao Xuân-Câm

de la Faculté de Paris
Ancien Médecin Chargé de
l'Institut antivénérien de l'
Chira dù mọi bệnh. Chuyên-trị
Nội-thương và bệnh Hoa-liễu.
Kham bệnh tại :
153, Henri d'Orléans — HANOI
(Phố Cửa Bóng, cạnh
hội Hợp-Thiện)
Có phòng dưỡng bệnh.

Sách « KỐI CHUYỆN » UỐI CON
bán tại hiệu Thuốc-Sát, 98, Hàng
Gai (Rue du Charvet).
Giá 1p.35 một quyển.

Mạnh bằng 10 lần thuốc
Bồ-Thận Cựu-Truyền.

THUỐC:

VAN-BÃO

LÀ CỨU-TINH CỦA TÌNH YÊU

có thứ cho đàn ông, có thứ cho đàn bà
Một hộp dùng 10 ngày giá : 4p.00.

Tổng phát-hành phía Bắc: VAN HOA

8, Rue des Cantonais — Hanoi

Tổng phát-hành phía Nam: VO DING DAN

323, Rue des Marins — Chalon

ĐẠI-LÝ:

MAI-LĨNH: 60-62, Cầu-Dát, Haiphong.
NGUYỄN VĂN-DŨC: 11, Rue des Caisses, Hanoi.

OUVERTURE
LE SAMEDI 14 OCTOBRE 1930

**CABINE
PROPHYLACTIQUE**
du Docteur HY
Ancien Interne de l'Hôpital
St Lazare de Paris
Spécialiste des
maladies vénériennes

Ouverture en permanence
la nuit de 22 heures
à 6 heures du matin

Pour tous soins préventifs contre les maladies vénériennes
(Để phòng bệnh hoa-liễu)

N° 2, RUELLE HỘI-VŨ

KIẾN TRÚC SƯ TÙ-NGHÈ

Bü tiếp khách tại phòng giấy
N° 21 bis Jean Soler Hanoi.
Tel. N° 12-23.
Trước khi xây dựng bất cứ
giá các ngài đều nên đến
bao giờ cũng được vừa ý

CÁC NGÀI MUỐN DÙNG :

CHEMISSETTE
MAILLOT DE BAIN
PULL'OVER Laine

Xin tìm cho được áo có dấu hiệu

Cécé

Vì áo đó hoàn toàn đẹp
và dùng được rất bền lâu.

HÔM NAY

EM VẪN ĐI CHƠI VỚI ANH ĐƯỢC !

— Ủa ? Hôm nay là ngày hành-kinh của em mà !
— Vâng ! Nhưng em đã có uống trước 1 hộp BẠCH YẾN-HOÀN rồi
Mấy ngày hành-kinh trước kia anh thấy em khô sờ cảm ôn lạnh cả
ngày, bay nhông trào chúc đầu, cũng những cơn đau bụng kinh hồn,
là bởi em chưa biết thuốc ấy.

— Vậy gờ tôi em không còn lo
nỗi ngày hành-kinh nữa. Ngày
nay đối với em là một sự thường

— Thảo nào anh trông em vui
về quá !

— Vâng, em còn vui so rằng,
nếu các bạn gái được biết như
em, thì cái ngày lo sợ nhất của
người đàn bà ấy, sẽ thành ngày
không đáng sợ » tí nào cả.

— Bởi sẽ đẹp, và đẹp hơn nữa,
có phải không ạ ?

BẠCH-YẾN-HOÀN LÀ BẢN QUYỀN CỦA THÁI HÀ ĐÀI-GƯƠNG
(1 HỘP 1p.00)

Bán tại nhà thuốc Võ-DINH-DÂN 323 Marins
Cholon, Saigon, Phnom-pênh.

VAN-HOA, N° 8 Rue des Cantonais, Hanoi.

VÔ-DŨC-DIỆN

TIẾN TRÚC SỰ

8 Place Negril
HANOI — Tél. 77

MUỐM DÙNG
GỖ NGHỆ

nên hỏi :

Dinh V.-Tuong

BEN-THUY
(près de Vinh)

Tel. 14

VIOXOL

Thuốc bồ huyệt, chế riêng cho những
người thiếu máu, mới ốm khỏi, làm
cho da, chóng mặt. 1 chai : 0p.95

VIN TONIQUE
DU BON SECOURS

Rượu bồ. Một chai : 2p.00

Chế tại : PHARMACIE DU BON SECOURS
Mme Nguyễn Bình - Hoảng
52, Bd Đồng-Khánh — Hanoi — Tél. 454

CHỈ GIỮM

Ai mắc bệnh lao

Bệnh ho lao, ho ra máu, ho khúc
khắc, ho có đàm trắng, xanh vàng,
hở thối, bệnh nhòn có khí bị hành
nóng lạnh, mà dù điều trị thuốc Tây,
Nam không dứt, nên uống thuốc già
truyền của cụ Trịnh Hải Long (nội
tử ông đốc họa-hack). Thuốc đã cứu
đặng muôn ngàn người. Có 2 thứ
(thứ 5p. và thứ 3p.50). Ở xa mua
thuốc gửi mandat cho ông :

TRỊNH-VĂN-HÀO, Directeur Ecole
Villa n° 110 rue Vassouigne
Tân Định, Saigon

C'est écrit :

Tôt ou tard vous achèterez
des chemises à col BAILEI-
NÉ et TRUBÉNISÉ chez
votre chemisier spécialiste

THUẬN THÀNH LONG

15, Rue du Riz — Hanoi
Agent à Namdinh :

BAZAR AU BON MARCHÉ
140-142, Paul Bert — Namdinh

BÌNH DI-TINH

TRỊ KHỎI ĐƯỢC KHÔNG ?
Người ta nói nhiều về bệnh Di-tinh
lâu, khỏi phải nhắc nữa, các bạn
từng biết bình-trạng và những tai hại
của bệnh ấy làm cản-đổi không biêt
bao nhiêu đời của thành-nên.

Tuy nguy hiểm, nhưng không phải là
không thể trị.

Nắng tập thể-dục, sống nhẹ-e ánh
sáng, tránh những điều quá khích
đến dục-tinh, ăn uống điều độ,
là phương-pháp trị bệnh Di-tinh
tốt nhất.

Ngoài ra các bạn cũng nên biết rằng
có tập thể-dục mà còn uống thuốc
Cô-tinh Ich-tho-hoàn mỗi ngày, thì
cả kết-quả còn mau lẹ hơn nữa.

Dùng thuốc Cô-tinh Ich-tho-hoàn,
các bạn được chắc chắn trị bệnh
Mộng-tinh được mau, và nếu bệnh
nặng cần Di-tinh hay Huot-tinh, dùng
nhều lầm trong 5 hộp là thật mạnh.
Cái bay của Cô-tinh Ich-tho là ở
chỗ bình không bao giờ trả lại

Một hộp 1p.00
Có bán khắp nơi và tại nhà thuốc :

VÔ-DINH-DÂN
Chợ-lớn, Saigon, Phnom-Pênh
VAN-HOA
8, Cantonais, Hanoi

Quá tam ba bàn hay là :

VĂN KHÚC NGHÈ THƯ'ÒNG

Số Ngày Nay mùa xuân năm này
cô dâng kịch « Khúc nghè
thường », trong đó một nhân
vật hất hai đoạn của bài ca « Dương
Qui Phi lấy túa »

Một tuần sau tôi nhận được
bức thư của ông Phan Linh nói đó
là một bài thơ Đường mà tôi đã chép
sai. Giả tôi cứ chịu là dốt thơ Đường
mà trả lời là mờ rỗng đó không phải
sẽ những câu thơ Đường, như thế
tưng xong, chả ai biết mình dốt thơ
Đường. Đẳng này tôi lại như muốn
người ta tưởng mình giỏi thơ Đường
và đã quả quyết trả lời rằng đó là
bốn câu thơ trong bài « Trường hận
ca » của Bạch cư Dị, thế mới tai hại.

Sự thực thì trong bài « Trường
hận ca » không có bốn câu thơ mà
ông Phan Linh đã sao lục. Tôi có
thể tra cứu trong tập thơ Bạch cư Dị
mà biết được. Chính tôi cũng có đi
lên lớp thơ ấy, nhưng đáng tiếc, và
đang giận cho tôi, tập thơ Bạch cư Dị
lại là cho một người bạn (nay đã qua
cõi muôn, mà hiện giờ tôi vẫn chưa
đòi về). Trong lúc nghĩ ngợi hoặc
hoặc, một chút câu thả đã khuyến tôi
phạm một lỗi đối với cõi nhân, là gán
cho người ta những câu thơ mà
người ta không hề viết.

Kết quả cái lỗi của tôi cũng có thể là
một cái lỗi thông thái, vì đã mấy ai
biết lỗi lỗi. Cũng như người Pháp đùi

trích những câu thơ Hy-lạp của Ter-
pandre mà bảo là thơ của Archiloque
hay thơ của Simonide thi đã dẽ ai biết
thực hư. Người ta còn trầm trồ khen
minh học rộng nữa là khác.

Nhưng có người đã trông rõ thực
hư, và đã thấy cái dốt ghê gớm của
tôi. Người ấy là ông Mai Khanh.

Xin dâng dưới đây nguyên vắn
bức thư của ông Mai Khanh

« Hà-linh le 9 Mars 1940
Kính ông Khái Hưng Hanoi.
Thưa Ông.

Trong số báo 200 (N. N) có bài Ông
trả lời thơ ông Phan Linh về kịch « Khúc
nghè thường » ông dâng trong số báo
tết, đọc bài từ tuyệt Đường thi ông
Phan Linh chép ra, thấy hơi lạ tai,
nhận ra thì là một bài thơ chép. Hai
câu trên bài ấy là hai câu trên bài
« Tâng cung xuân oán », và hai câu
dưới là hai câu dưới của bài « Tâng
cung thu oán », hai bài này đều của
Vương-xuong-Linh đời Đường, chứ
không phải là ở trong bài « Trường
hận ca » của Bạch-cư-Dị cũng đời
Đường. Trong bài « Trường hận ca »
không có câu nào như bốn câu trong
bài ông Phan Linh chép ra.

BÀI TÂY CUNG XUÂN OÁN
Tây cung dạ tĩnh bách hoa hương
Dục quyền châu liêm xuân hận trường
Tà bảo vân hòa thâm kiếp nguyệt
Mộng lung thu sắc ẩn Chiêu dương.

BÀI TÂY CUNG THU OÁN
Phù dung bất cập mỹ nhân trang
Thầy điện phong lai chau thủy hương
Khước hận hàn hâm tinh yến thu phiến
Không huyền minh nguyệt đài quân
vương
Vương-xuong-Linh.

Không dám khoe chữ, song sợ rằng
cái hại đọc thơ Đường, đọc báo
rồi lại học thuộc và ngâm nga, người
khác nghe sẽ chê rằng người đọc
ngâm sai, thơ dở Ngô minh Sở, cái
hại đọc lại nai ra là học ở trong
qui báo, thực ra chỉ vì ông với tin lời
ông Phan Linh và lâng tri một chút.

Vâng kính thư mong ông xem lại chỗ
ấy, và xin ông tin rằng bao giờ tôi
cũng kính phục tài ông, và ghen mến
quí báo.

Kính chúc ông vạn sự như ý.
Nay kính thư
Mai Khanh

I. B — Bài « Dương Qui Phi túa
túu » quả ít người đọc đến...

ĐÓI NAY

THẠCH-LAM

NGÀY MỚI

TIỂU-THUYẾT

Mỗi cuộn : 0p.55

Có lùi riêng cho các bạn yêu sách đẹp 40 bản trên giấy thượng hạng, có
chữ ký của tác giả, giá 1p. đến 2p. 50. Lại mua ngay không hết.

CON CÁ THẦN

của HOÀNG-BẠO — Cuộn thứ hai trong loại Sách Hồng Giá 0p.10

4

CHUYÊN

Lê phép của người phát vé xe điện

CHÚNG tôi thường nghe nhiều tiếng
than phiền về những người phát
vé xe điện. Đại khái như sau này :
Hành khách đi xe điện mỗi ngày một
đông. Đó là một cớ để những người
phát vé coi thường hành khách. Họ
không cần giữ nhã nhặn với hành
khách. Hay nói cho đúng, họ không
chê đây được những cử chỉ thô lỗ và
những cách ăn nói cục cằn.

— Có vé chưa ? Này, bỏ tiền lấy vé !

— Đời hào khát, không lấy hào rách !

— Không có mắt à, hào như thế mà
đưa cho người ta ?

Áy là những lời nhẹ nhàng nhất của
họ. Nhiều khi họ dùng những tiếng
ngang tai hơ.

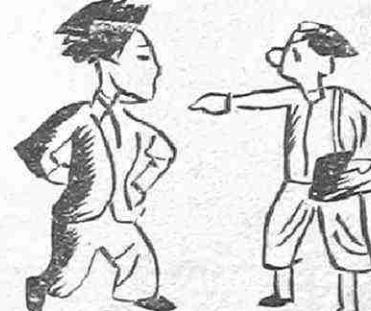
Bộ mặt khó chịu của họ lúc nào
cũng hình như tỏ cho hành khách
nghĩ rằng : hành khách mang ơn với
họ vì đã có được một chỗ ngồi trên
xe điện.

Nạn khao xu ít lâu nay, cũng như
nạn hào giấy nát, đã gây ra nhiều
chuyện đang tiếc và cuộc xô xát của
một người sơ-vợ với hành khách trên
đường Bạch-Mai độ trước chỉ là một
thí dụ cỏn con.

Tất cả những điều đáng phản nản
đó xảy ra luôn.

Tai sao thế ?

Sở xe điện còn đợi gì không mở

một lớp giảng những bài học lẽ phép
cho những người « sơ-vợ » ?

Một chuyện nực cười

TRONG chuyến xe điện Hadong —
Hanoi. Lêتا đưa một tờ giấy hai
hào ra lấy vé.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Hào này rách,
ông đòi cho hào khác.

LÊTA. — Rách nhưng còn đủ số, tôi
không còn hào nào khác.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Tôi không lấy
hào rách.

LÊTA. — Tôi không có hào lành.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Mặc ông.

LÊTA. — Được, cứ mặc tôi.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Nhưng ông phải
đưa tiền lấy vé chứ !

LÊTA. — Tiền lấy vé đây ! Ông đưa
vé cho tôi.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Tôi đã bảo
không lấy hào rách !

LÊTA. — Tôi cũng đã bảo tôi không
có hào lành.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Ông không có

vé thì mời ông xuống.

LÊTA. — Tôi không xuống, vì tôi
về mà người ta không bán cho.

NGƯỜI BÁN VÉ. — Nhưng tiền
đang rách.

LÊTA. — Rách nhưng tiền được
lầm. Tiền của tôi đủ số kia mà.

NGƯỜI CÔNG TÔN soái vé. — Thôi,
ông chịu khó đổi cho hào khác vì
sở người ta không chịu nhận hào rách.

LÊTA. — Cái đó tôi không biết. Hào
của tôi ai cũng tiền được.

NGƯỜI CÔNG TÔN — Ông đưa hào
rách thi vể sở người phát vé phải tiền.
Sở không nhận... ông đổi giúp cho
người ta.

Lêta thấy mất cũng khá nhiều thì
giờ vô ích, chịu bỏ một cái tem sáu
xu lấy vé thay cho tấm giấy hai hào.

Xe đến hàng Bông. Một người còng
tôn khác lên. Nhưng lúc ấy không phi
giờ làm việc của người này.

NGƯỜI CÔNG TÔN THỦ HAI (bà
người bán vé) — Đời cho tờ mấy hào
rách này để chọc nứa đi xe về. Phải xe
họ không lấy hào rách.

NGƯỜI PHAT VÉ — Hào rách den
trả « nó » lại cư..

NGƯỜI CÔNG TÔN THỦ HAI —
Chắc I đổi giúp cho ô..

NGƯỜI PHAT VÉ — Vâng, cụ đài
đây... (Chợt trong thấy Lêta) thực
cụ quá !...

Lêta mỉm môi nụ cười rất « hiền
triết ».

Cái sợ của Tân- Đà khi chết rồi

Ong D đến chơi tôi và trong cũ
truyện tình cờ nhắc đến người
bạn cũ đã qua đời, Tân-Đà tên
sinh.

Tôi hỏi :

— Lúc sống bác Hiếu sợ cái gì ?

Ông D. đáp :

— Trước tai bác Hiếu cái gì cũng
sợ, sợ ma quỷ, sợ kẽ trộm, kẽ cướp,
nhưng từ ngày gặp tôi thì không sợ
cái gì nữa.

« Tôi đã truyền cho bác Hiếu một
thuật rất giản dị. Một hôm — đã lâu
lắm, từ ngày bác đến huyện Rào đi
học tôi mày miếng rỗ lòn « phòng
thủ ». Khi rượu ngà ngà say, bác ra
sân cầm con dao bắc — người già
vẫn dùng để thái thịt — múa một hồi
võ. Chung quanh người bác con dao
tỏa hào quang sáng loáng : bác đương
oai như vậy là nhớ ở hơi men. Mùa
xong, bác cả cười : « Cảng may mì
mũi tai còn nguyên vẹn cả. Nhờ
mùa chơi thi được, chứ nếu gặp kẽ
cướp thật thì tôi coong mất, mũi tai
không còn lồng được toàn vẹn. Vì tôi
phải cái sợ, không được bình tâm như
bác. Vậy bác có cách nào làm tôi hết
sợ không ? » Tôi liền bảo bác Hiếu :
« Khó gì đâu ! Gấp con ngay biến, bay
lúc bình thường cũng vậy, bác cứ
cứng cỏi tự bảo : « Cóc cắn, ông cắn
cắn » thì là hết sợ ».

Bác Hiếu cười nói :

— Phải đấy, mình cós cần gì thi
sợ gì.

Nó có thuật đó, bác Hiếu đã có

XA GẦN

lặng diẽng khó chịu còn có thể gian
chà đi dễ như không. Nhưng đến lúc
chết, người ta chôn mình cạnh một
người mà mình ghét thì nguy to.

Tôi sao?

— Nhưng sau ba năm đem cát chỗ
khác lại thoát nợ.

Bác Hiếu cười:

— Cát chỗ khác! Nhưng đến lúc đó
mà gặp một ông lặng diẽng khó chịu
thì thật là « chết ».

Hôm qua tôi đến nghĩa địa Quảng-
thiện viếng mộ bác Hiếu, trong lòng
vẫn ấy nay tự gào: bác Hiếu giờ nằm
ở nghĩa địa thì hẳn là gặp vô số lặng
diẽng khó chịu.

Lúc tôi mở bát, công việc đầu tiên
của tôi là nhìn sang bên cạnh. Tôi thấy
ngay một cái bia đè: Nguyễn - thi...
19 tuổi. Tôi vừa thập hương viếng bác
vừa mỉm cười. Tôi cũng đoán thấy
bác mỉm cười sung sướng.

Ông B. đã kể xong câu chuyện Ông
trầm ngâm một lát rồi tiếp thêm:

— Nhưng... biết đâu?

NHẤT LINH

Yêu nhau lắm

CHUYỆN xảy ra ở Phú-thọ, một câu
chuyện ái tình đậm đà.

Chàng là Lê-vă-Nha, làm nghề thợ
cạo. Nàng là cô Nguyễn-thị-Sóc, lưng
eo vú dàn với mười chín cái xuân
xanh mơn mởn. Chàng yêu nàng, rồi
nàng yêu chàng, y như trong tiểu
thuyết vậy.

Nhưng... mềm mại thư khôn khéo
cũng chỉ có bạn, và sức yêu cũng chỉ có
bạn thôi. Vì thế nên ái tình của chàng và
nàng chưa dám như con dao cạo dùng
mỗi phải mài dần. Gần đây, chàng
được tin rằng cha mẹ nàng đã nhận
trầu cau già nặng cho một người cùng
làng, và nàng cũng không ngắn câu,
cứ dồn e lệ như con gái mới na mà
rằng: « cha mẹ đặt đâu, con xin ngồi
đấy ».

Chàng được tin ấy, cảm rằng muốn
bé dao cạo làm đổi. Rồi không biết
ngõi thế nào, chàng viết một bức thư
tuyệt mệnh,.. khiến ai cũng tưởng
chàng trách tình nhân ăn ở bội bạc
và sẽ tự tử để tỏ lòng phẫn uất.

Và chàng tự tử thật. Sáng hôm sau,
nàng ra sông lấy nước, chàng bắt
thinh lính chạy đến, đưa cho nàng lá
thư tuyệt mệnh, rồi rủ nàng cùng
xuống sông tý từ đê sang thế giới bên
kia cho có bạn. Nhưng nàng không
muốn sang thế giới bên kia mù mịt
quá, và cuộc đời hè khò này cũng

nhau chạy ra, nhưng đã chậm quá;
chàng và nàng đã ra đến vực sâu và
chìm xuống; đìy sông. Chàng đã cầm
thắng, cuộc đắc thắng giống như in sa
thất bại: tôi nghĩ đến trong lai eua
đôi uyên ương ấy. Nếu có một thế
giới bên kia, thì nàng sẽ mãi mãi
trách móc chàng, và đời chàng sẽ quý
khô đến nỗi chàng phải đi tự tử lẩn
nữa, mà lần này chắc đã có một miếng.

TƯỞNG-VÂN

có gan đi đêm từ Vicks - diễn về Hà-
đông mồm bác luôn luôn lầm bầm:
« Các cần, ông các cần! »

Bác không sợ nữa. Nhưng theo ý tôi
thì bác không sợ vì trong túi không có
lý một đồng trinh. Bác không cần.
Nhưng kẻ cướp nó cũng chẳng cần
đến bác.

Bác Hiếu lại bảo tôi:

— Sống không sợ, nhưng đến lúc
chết tôi có một nỗi sợ ghê gớm là n.
Người ta, lúc sống ở cạnh một ông

HANOI nổi tiếng là một thành
phố đẹp, là một viên ngọc
quí của Đông dương. Sự
thực thi chùa Ngoc son và hồ Hoàn
kiếm quả là một viên kim cương nạm
trong ngọc bích, đặt trên một cái đệm
nhung, nhiều màu rực rỡ — tức là
những vườn hoa viên quanh hồ.

Những vườn hoa của thành phố
bao giờ cũng là những kỳ công của
các ông đốc lý nối tiếp nhau đến cai
trị các thành phố xinh đẹp này. Mỗi
cái một vẻ: vườn hoa bên đền Quan-
thanh sạch sẽ, khau khinh, tó điểm
như một cô gái tân thời. Vườn hoa
Robin dài các, sang trọng như một bà
hoàng, vườn hoa Paul Bert nền nếp
như một cô đứng tuổi nhưng vẫn
còn đầm dáng...

Riêng vườn hoa Hàng Thau là như
một cô xán sổ bị bỏ lay bỏ lật chẳng
được thành phố ngó tới.

Ngày xưa cô ta già lắm. Mà cũn
chẳng ra một cái vườn hoa nữa. Bó
tường chỉ là nơ, tụ họp của các trò
vui, những ngày hội Chich trong
Người ta leo cột mờ ở đấy. Người ta
bit mắt bắt vít, bắt đê ở đấy. Người ta
chọc thủng, nhảy bít ở đấy. Sau
những ngày hội nô đùa, cái vườn
hoa đã cắn cỏi càng rắn reo rầm rộ
thêm.

Hanoi...

36 PHỐ PHƯỜNG

Nhưng một hôm, vào cuối xuân
năm ngoái, bỗng người ta dè ý sán
sóc đến cô gái nọ đóng. Hằng ngày có
tới vài chục phu, vừa đòn ông vừa
đòn bà đến cuộc, xới, nạo bót đất đi
cho vườn hoa đỡ cao, đỡ gù, đỡ lợm
khụm.

Rồi khi đất đã san bằng phẳng,
người ta xe những xe cát đến đẽ trồng.
Người ta chăm chỉ, cẩn cù trồng
từng cây cỏ một, thứ cỏ mà người ta
đã chọn lọc kỹ càng, không để lẫn
vào những loại cỏ xấu.

Tôi thường đi qua đó và tôi phải
cảm động dừng lại ngắm nghĩa những
người dân bà, những cô con gái,
thông thả, khoan thai dẫn gốc cỏ nẹ

sau gốc cỏ kia xuống một thứ đất nhỏ
và mịn như bột rây. Và bất giác tôi
nhớ tới hai câu thơ của thi sĩ Yên-
Đô:

Trong nhà ông bày rặt chai,
Ngoài sân ông trồng toàn cỏ.

Thì ra trồng cỏ cũng là một việc
khó khăn lắm vậy.

Sau một tuần, cỏ cây đã kín, chỉ
trừ ra những lối đi ngoặt ngoéo trong
vườn, và các đầu luống có giáp với
đường: ở đấy, người ta trồng những
cây xương rồng hoa đỏ, mục đích cốt
để xiên gai vào chân những người
qua lại hay vô ý xéo lên cỏ, vô ý một
cách lười bểng, cố nhiên.

Người ta chỉ còn việc tưới cỏ.

Cuộc thi Số Mùa Xuân

Vì có nhiều các bạn dự thi quá, nên kết quả cuộc
thi SỐ MÙA XUÂN đến số báo sau, ra ngày 23
Mars, mới tuyển bổ. Xin các bạn vui lòng đợi.

N. N.

GIFEN

— Tao đi vắng, may mắn bồi
ngồi chờ cái đồng hồ rồi phải
không?

— Không ạ! Tại có lẽ nó chạy
nhanh quá, không ai kịp đỡ nó
nó mới rơi xuống đất đấy, mẹ ạ!

nhau chạy ra, nhưng đã chậm quá;
chàng và nàng đã ra đến vực sâu và
chìm xuống; đìy sông. Chàng đã cầm
thắng, cuộc đắc thắng giống như in sa
thất bại: tôi nghĩ đến trong lai eua
đôi uyên ương ấy. Nếu có một thế
giới bên kia, thì nàng sẽ mãi mãi
trách móc chàng, và đời chàng sẽ quý
khô đến nỗi chàng phải đi tự tử lẩn
nữa, mà lần này chắc đã có một miếng.

Ngày ngày hai bròi người ta cho vòi
cau xu phun nước như mưa bay. Và
không cần suy nghĩ cũng đoán được
rằng chàng bao lâu có sẽ tốt hơn lita
ở ruộng bón phân.

Một tấm thảm xanh rờn,

Bao công phu mới có một cảnh êm
đềm, đẹp đẽ như thế

Nhưng lại một hôm người ta vác
cuốc, vác súng dạo, người ta hủy
huyễn đào những rãnh theo đường chí
chi chạy qua tấm thảm xanh rờn.

Và từ đó, để tránh khổ: phải nhảy
qua rãnh, người ta thường đi lên cỏ,
vừa êm, vừa mát chân, nhất kh
người ta lại đi chui không

Bây giờ thi chỉ còn những gó đồng
và những hầm hố. Cố bị giày xéo đà
chết tùng đầm, tùng khoảng rộng,
thứ cỏ mà người ta đã chọn lọc, mà
người ta đã thông thả khoan thai
tùng tùng cây một

« Chiến tranh! » Ý nghĩ ấy không
sao không lọt vào đầu óc chúng
ta mỗi khi chúng ta qua nơi vườn
hoa bị xé.

Chiến tranh chỉ có một mục đích
tàn phá. Và thành phố Hanoi ta mới
theo đuổi công cuộc phòng thủ, cái cảnh
tàn phá tuy là tàn phá trong hòa
bình — đã hiện ra trước mắt rồi.

K HAI HUNG

— Tôi mới gửi đến, tòa báo
vui vẻ nhận ngay!
— Thư, truyện ngắn, hay kịch?
— Không! giấy mua báo.

TIN TRONG TUẦN LỄ

Việc Âu-Châu. — Tình thế gay go giữa Anh, Ý đã giải quyết ổn thỏa: Anh đã trả lại những tàu buôn bắt giữ của Ý và Ý đã bằng lòng không mua than của Đức nữa mà mua của Anh thế vào. Ý vẫn đứng trung lập trong cuộc Âu chiến.

Ông Kibbentrop, ngoại trưởng Đức vừa sang công cán ở La-mã, song trước khi ông tới nơi thì vụ lôi thôi Anh, Ý vẫn để than Đức đã giải quyết xong, người ta cho là ông đã đến chậm, Đức đã thất bại một trận lớn trên trường ngoại giao vì Đức định lợi dụng cơ hội, kéo hẳn Ý về với mình.

Ông Sumner Welles đã qua Pháp, Anh và sắp quay trở lại La-mã một lần nữa.

Nga và Phần đã mở cuộc điều đình bãi chiến ở Moscou, nhưng trong khi ấy Nga vẫn tiến đánh Polessia riết.

Tin sau cùng. — Nga, Phần đã ký hòa ước, Phần phải nhượng cho Nga tất cả vùng Carélie, tỉnh Viipuri và Nga được lập nơi căn cứ quân đội trong bán đảo Hangoe.

Việc Trung-Nhật. — Nhật hứa sẽ trả lại hết đất đai đã chiếm cứ ở Tàu cho chính phủ Uông-tinh-Vệ.

Nhật điều đình với Nga thời không giúp Tàu nữa; Nga đòi lại đường xe lửa Mân-chau, song Nhật không chịu; vi thế có lẽ điều đình thất bại.

Tàu cố đợi cho xong cuộc Âu chiến mới mở cuộc đại liên công quân Na Uy và Bán về các điều kiện giảng hòa nếu có thể được.

Các mặt trận đều yên tĩnh.

(Xem tiếp trang 18)

LU'Ô'M LĂT

Đường xe lửa suốt

Đông-dương (Trans-indochinois) canh tân

MÙA LÂM toa máy, kiểu Pacific, có kèm theo mười lăm toa than (toa chứa than nối liền vào toa máy) và nhiều thứ phu tùng rời lồng cái đã gửi sang Đông-dương; nhờ có những máy ấy mà mỗi cái nặng 60-200 tấn—xe lửa suốt Đông-dương (Trans-indochinois) hiện nay phải mất 40 giờ 20 phút đi 1729 cây số từ Hanoi tới Saigon, h้า là sáu mươi chín giờ. Cố nhiên chúng ta không còn ở thời kỳ mà xe tải hàng mang xưa chưa lại dễ dàng như ở Algérie nữa.

(D. I.)

Tiếng nói và văn chương nước Nhật

TIẾNG NÓI ở Nhật âm vang ròn rã và nhíp nhàng êm tai, các tiếng phàn nha lận cảng bằng những tiếng âm. Tiếng ấy là thứ tiếng riêng của đảo Nhật và tạo thành quê ngữ của đảo Phù-tang, của riêng một đảo tộc. Tuy thế, do là người Nhật đọc và nói tiếng Tàu với một giọng khác. Vả lại họ có một thứ chử riêng của họ, nhưng trong đó thường có những chữ lai Tàu. Văn chương của Nhật rất phong phú, nhưng người Âu ở Viễn đông còn ít người học tối.

(D. I.)

Tại sao lạc - dà ít uống nước?

NGUỜI TA cho là lạc đã rất ít uống nước, nhưng ít ai để ý xem xét kỹ. Cái đầu sa mạc ấy đồng dã trong hơn một tuần lễ không tiêu thụ nước mà mỗi ngày chỉ dùng độ một nắm hạt, là chỉ vì trời sinh ra nó có một bộ phận tiêu hóa khác người ta chứ không phải nó có một đặc tính nhạy cảm như người ta làm thường. Tạo hóa đã muốn tạo cho nó thành một con vật thích hợp với đời sống ở sa-mạc. Một trong những cái túi trong dạ dày của loài nhai lại ấy có những ngăn nhỏ có thể trữ nước được rất lâu.

Một con lạc đã mà người ta cho nó nhiều nước, sẽ không luồng lý mà uống echoed tới bết khát trong tầm ngày bị

thiếu nước, vì thường hợp ấy luôn luôn có thể xảy đến cho cuộc đời thường của nó. Bạn có biết vì sao người ta ca tụng một người có một đặc điểm rửa như thế. Ở chỗ đó cũng như ở tất cả các loài vật, con lạc đã khác người ta và, do sự so sánh, được cái tiếng là giỏi nhìn khát.

(Le Matin)

Bắt rắn độc bằng cách nào?

CÓ một cách đã trả những rắn ấy, chẳng hạn dùng một thứ cam bẫy bay một thứ thuốc độc mà không có ngay biếm cho những già sút không?

Chúng ta sẽ tránh cái rắn đe quái khó khăn là dùng thuốc độc, và trả lời rằng không biết thứ cam bẫy nào để bắt rắn. Vì không thể tìm được một chỗ nào để tý bấm trên mình những con vật ấy, cho cả đeo những xương & trên đầu, mà trời tao nên để cho chúng chui lẩn. Chỉ còn ngã đến cách dùng một thứ đồ bằng lưỡi thép nhỏ sợi. Sự khéo khẩn ở chỗ dùng mồi: rắn độc chỉ bắt những con vật sống.

Nhiều người tin chúng rất chuộng sôa; nhưng không có gì làm bằng cho sự quyết đoán ấy. Khi nỗi rắn, người ta chỉ bắt được nó sống sưa khi không cho nó nước mà nó va hơn nhiều. Cố lẽ điều đó cũng sẽ xảy đến cho những rắn không bị ta bắt nhốt? Dù sao, vì rắn cần uống lớn, vậy trong những chốn khô ráo mà rắn độc thường ở, có cách giản dị nhất là dùng nước để dập chúng. Như lợi dụng một cái giếng đầy nước trong, ta đặt đó ở cửa hang một con rắn độc hay trong một ngách mà nó hay qua lại.

(Le Matin)

Xứ nhỏ nhất hoàn cầu

DÒ là cung điện Vatican, thành lập ngày 11 février 1929 do sự thỏa thuận của Đức giáo hoàng Lalain và thủ tướng Massolini. Diện tích 44 mẫu tây và dân số độ 800. Trong cung điện có cờ riêng và lưu hành một thứ tiền riêng; tiền này có tiêu dùng trong khắp nước Ý, và trái lại tiền của chính phủ Ý phát hành cũng có tên trong điện.

(D. I.)

T. Miễn dịch

NGUYỄN

— Quả đất tròn; nếu ta lấy đi từ chỗ này thì thay lại sẽ về đến chỗ này.

— Vậy thay đi, con đừng dây con đợi xem sao!

THÚC ĂN HOÀN TOÀN

cho cuộc đời sống ở ngoài không

MẮC DẦU dương có chiến tranh, những thanh niên vẫn luyện tập thể thao và hổ súc tìm cách hoạt động ở ngoài không. Cứ chỉ ág rất hợp lè.

Ngoài ra, trong nhiều trường hợp, những điều kiện về cuộc sinh hoạt thay đổi và nay có nhiều thanh niên ở linh thành thiên về ở thôn quê. Thực ăn phải hợp theo cuộc đời mới của họ, những món ăn sinh lực và trợ lực rất cần dùng.

Để chống với giá lạnh mùa đông, nên mặc cho dù ấm, dùng đồ lông nóng, dùng thức ăn bồi, giàu sinh lực và có thể a quâl một roi» cần vào cơ thể.

Vì thế những đức tính bồi và sinh lực của chocolat riêng đáng quý. Nó thời thực sự lưu thông của huỷ mạnh và khiến ta thíc kẽm khoái lá lung.

Hòa với nước nóng dễ uống, nó chuyên mạnh hơn và làm ta ấm lên sau khi đi một thời gian trời lạnh.

Để tập thể thao, để sống ở thôn quê, ta chớ quên dùng chocolat. Đó là món ăn chắc chắn để chống lại sự mệt nhọc và nhớ có nó, bạn có thể thu thập rất nhiều những thắng lợi mà cuộc sinh sống ở ngoài không cho ta. Nhờ có nó, bạn sẽ trở lại khỏe mạnh, không thô quái mệt nhọc, da sau một thời chạy dài hơi một hồi vận động mạnh.

(D. I.)

T. M. dịch

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, PHỐ HÀNG BỘNG LỜ — HANOI

Một nhà in tờ chức rất hoàn bì, nhận in đủ các công việc: của các công sở và tư-gia, in các thư sách vở, báo chí, tiểu thuyết, factures, reçus, cartes visites, invitations, faire part, caher des charges, v. v...

Nhà in RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — Hanoi

Một nhà in mới mẻ, dưới quyền giám-sắc của ông NGUYỄN-XUÂN-HUYỀN. Có nhiều chủ mới, và nhiều kiều chủ, công việc in mỹ-thuật, nhanh chóng Sống hên, già phải chăng. Muốn về sau này khỏi hối hận về giá cao hên, in xấu hên, thi: Trước khi in bất cứ một thứ gì, nhiều hay ít, quý vị nên lại hỏi già, xem mẫu và chủ của

NHÀ IN RẠNG ĐÔNG

194, Phố Hàng Bóng Lờ — Hanoi

Kiêm tiền dẽ!

80 vạn đồng một năm

Xe Bác-kỳ mỗi năm phải mua của người quốc gian 2 nghìn tấn quả, trị giá là 80 vạn đồng bạc.

Muốn lấy số tiền ấy chỉ có cách đọc ngân-

Giòng cây ăn quả

(La culture des arbres fruitiers)

Sách già Nguyễn Công-Huân, Bác-kỳ Tham-tu Nông-hành

sử BIẾT cách trồng & cùi cây để lấy quả mà bán.

Sách gồm 226 trang, có 112 hình ảnh. Giá 1p.20

và no thêm 30 cent.

BÁN TẠI: LIBRAIRIE CENTRALE

110 Rue du Pont en Bois — Hanoi

Prochainement: 80 Bd Bourgues Desbordes, Hanoi

TRONG GẦM

CHIẾN TRANH TỰ ĐỘNG

TÙ SÚNG LỤC ĐÈN NGƯ LÔI MÁY

Nhưng một ngày kia chúng ta có sẽ trông thấy phi-cơ ngư-lôi do người ta điều khiển không?

Người ta bảo rằng chiến tranh ngày nay là «vô nhân đạo». Cái đó, liệu thay quá đúng sự thực, nhưng ở trong một ý nghĩa riêng: cuộc chiến tranh ngày nay là bằng máy móc, là chiến tranh tự động, và chắc hẳn không bao giờ Napoléon hay Frédéric II tưởng tượng rằng người ta có thể không cần đến người lái mực ống. Vì chiến tranh ngày nay là chiến tranh bằng máy móc...

DÂY trước hết là những khí giới tự động, được cái vịnh dự báo chỉ thường nói đến. Tiếng gọi ở đây không được rõ nghĩa một chút, vì súng đoán (pistolet) tự động, phát nguyên từ súng lục mà người ta bỏ túi qua đe bộ thân, hẳn là không thể so sánh được với súng cối xay, với đại bác tự động, cho cả tên súng cối xay kiều nhỏ của kê cờp nưa!

Trong chiếc súng đoán tự động, đốc súng lùi lại vì sức mạnh của đạn nổ và cử động ấy khiến đạn lắp lại được: cái ống không có đạn này ra ngoài, một viên đạn mới ở kho chứa đạn (đặt trong báng súng) đưa lên và đưa vào lồng súng rồi đốc súng đóng lại. Đã súng sang cả đe bắn phát sau... nhưng phát ấy, ta phải khêu gợi ra, bằng cách buông rót lại bấm cò súng.

Trong thử súng cối xay kiều nhỏ dùng trong vụ ám sát vua Alexandre ở Marseille, có một bộ phận bằng lò so để bắn cho đều và chính xác. Đó là một thử khí giới chiến tranh trong phố, để súng, bắn được tung hiệp vào phòng địch gần.

Súng cối xay, chỉ làm bá chủ bắn chiến trường khi không có pháo binh hay phi cơ trợ lực, trái lại là một chiến cụ tầm lực rộng, đạn đi nhanh và xa, có thể có một lực lượng mạnh và lâu bền nếu súng giữ được người luân.

Có hai nguyên tắc chuyển vận dùng trong những súng cối xay, tùy theo những chức vụ truyền khiếu bồi cách lùi lại của đốc súng hay bù, sự lấy hơi ở lỗ đục trong lồng súng và truyền tới một thanh sắt tròn quay, là cái «con quay trong lồng» cứ khởi kia mà các nhà kỹ sư đã kết áp dụng để thay cho đĩa bàn ở trên tàu biển... nhất là trong những tàu ngầm, vì vỏ sắt bịt kín cả tàu khiến kim nam châm không thể chỉ phương hướng được.

Gửi một hướng nhất định, máy gyroscope có thể chuyển động tới

chiếc súng ấy, lập thành một «điều khiển», như một lực lượng chính yếu. Liên hiệp sự tự động của khí giới mang đi được với trí người ta như thế sẽ trở nên một chiến cụ rất lợi hại.

Ngư lôi máy

Ngư lôi, lựu đạn, thủy lôi phục, đó toàn là những chiến cụ tự động.

Ngư lôi máy trông như một chiếc thuyền, dài 8 thước 50, to 55 phân đường kính và chứa từ phía trước tới phía sau: một khốithuộc nổ với cái kíp, một bình dài 4 thước chứa không khí ép, một bộ máy ngầm hướng tự động truyền tới bánh lái để cho ngư lôi di chuyển đường, một lò sưởi không khí đốt bằng dầu hỏa có một viên đạn để nhả lửa, một động cơ chuyên vận do không khí ép nóng, sau hít một bộ phận do sức ép của nước chuyên tới một cái bánh lái bè sâu (gouvernail de profondeur) để giữ mục tiêu sâu (régulariser l'immersion) cho ngư lôi. Ở cuối cùng ngư lôi có hai bánh lái và hai cánh quạt (châux vit) quay trái chiều với nhau: không có cách để phòng ấy, ngư lôi sẽ lăn tròn đi vì chịu sức phản động của cánh quạt.

Thả xuống nước bằng một cái ống đặt trên khung hay ngầm dưới nước, chiếc «tàu ngầm tự động» tí hon ấy đi nhanh tới 83 cây số một giờ và nếu hụt đích, sẽ chìm ở xa 20 cây số. Lại còn những điều dưới đây thực hiện đã được vài năm nay mà chúng ta không thể bỏ qua.

Ai nấy đã biết máy gyroscope, phát minh ra để thí nghiệm quả đất quay, là cái «con quay trong lồng» cứ khởi kia mà các nhà kỹ sư đã kết áp dụng để thay cho đĩa bàn ở

NGÀY NAY NÓI CHUYỆN

Lâm nguyễn Thành Hồi. — Tôi có một người bạn học già, tôi rất yêu. Nhưng người ấy thời người ấy sinh già, cho rằng không thể giữa bạn học cùng lớp. Sau người ta vẫn lòng thương. Vậy tôi có bí quyết và có đồng hồ hẹn với lương tâm không?

— Nhìn tình hình ấy tại đây hy vọng làm. Còn hồ hoa với lương tâm thì việc gì ông phải bồ họa? Yêu có phải là làm một điều xấu hổ, dù yêu người bạn cùng lớp cũng vậy.

Văn Thành, Haiphong. — Hai ba người bạn đang ngồi ăn trong hiệu, ngay lúc ấy mình nói, các bạn có mời người cùng bàn, nhưng mình chỉ cần uống elő nước rồi ra và có việc nội. Khi đó mình không xứng ra già tiền. Như thế có kém lịch sự không, nếu mình già tiền cho mình?

— Khi người ta mời cùng ngồi bàn thì tất nhiên đúng thức gì người mời là người có bồn phận và có cả cái thích trả tiền. Vậy không nên lấy của người ta cái thích ấy. Nhưng nếu sự mời mọc kia chỉ là để mình ngồi yên thê cho vui, thì mình trả phần mình cũng chẳng kém tí lịch sự nào hết. Lúc đó nếu bạn hứa thấy mình trả, có ngăn không cho mình trả thì mình cũng nên chiều ý người ta.

Nguyễn Định Hồng, Hanoi. — 1.) Ta nên xem quyền luật nào để hữu.

— Quyền luật nào cũng vậy, không có quyền nào dễ bao hay khó hiểu hơn cả. Ở ra cũng cần phải xem bộ Hoàng Việt Tân Luật, bộ luật bộ ngày 30 Mars 1931 áp dụng trước các tòa Nam Á, và bộ Code d'Asie của Pháp.

2.) Ta là người Bắc có quyền xin là người Saigon không? Và làm thế nào?

— Không. Sinh đẻ ở đâu phải là người ở đấy. Người sinh đẻ ra ở Saigon là thuộc dân Pháp, nếu sinh ra ở Hanoi hay Haiphong, thì cũng vậy. Còn sinh ra ở các tỉnh thì là dân Bảo hộ.

3.) Tự do cá nhân có những gì ở nước Mỹ (Hoa-kỳ) và ở bên Đông Dương ta?

— Xin xem loạt bài của Hoàng Bảo về Công dân giáo dục đã đăng trong N. N.

Nguyễn Mỹ, Hanoi. — Nguyễn trong một tuần nay vào khoảng sáu bảy giờ tối thi thể nảo một nhà ở trong xóm cũng có những gạch cũ đã ném vào, nhưng không hề phạm tội một đồ vật hay người nào, nhiều khi lại cả ban ngát nữa; xét ra chỉ là một cách vứt bỏ, vứt theo ý ngẫu xít về phương diện khoa học thì bắt đầu mà có, còn như các cự ta thì nói đó là động thô bạo.

(Xem tiếp trang 18)

những vòi máy nước nhỏ có không khí ép, nối với một ống hơi truyền tới bánh lái phương hướng. Còn như bộ phận do sức ép của nước, có lò so giũ, bể ngư lôi hạ xuống sâu bao nhiêu thì càng thuỷ xuống bấy nhiêu và chuyên tới bánh lái bè sâu để lại nòng ngư lôi lên một mục trung bình. (Còn nữa)

(Dimanche Illustré)

T. Miễn dịch.

Kỳ sau : Thủy-lôi-phục
từ thạch và súng liên
thanh «cốm mắt».

— Ma sám gach, là một sự thường xảy ra luôn ở các nhà quanh ta, và ngay cả ở Hanoi nữa. Bì tảng phải là một phép vô hình hay động thô gi cả, sở dĩ có gach ném là vì có người ném. Cái lẽ giản dị này người ta cho làm là và không tin là vì xưa nay không lòng — nhất là ở nhà quanh mà ngăn giữ chung quanh nhà không cho một ai có thể đến gần được. Nếu như thế thì đã không có gach ném! Ở Hanoi năm kia cũng có một vụ ma sám gach làm xôn xao ai cũng tin, vậy mà xét ra chỉ tại anh hàng xóm bên

Lê Dũng, Hanoi. — 1.) Thời mới có cần phải niềm, luô, đổi, điều tích và sáu ngày không? Hay chỉ cần ý tưởng và lời văn mới? Thời làm chữ phải chẳng là thơ mới?

— Thời mới là lỗi thơ mà những luật lệ không chặt chẽ như thơ cũ, đề nhà thơ có nhiều cách diễn đạt ý tưởng hơn, nhưng không phải thế mà thơ mới muốn viết thế nào cũng được, bao giờ cũng phải theo một âm điệu riêng. Nhưng dù có hay không, thơ trước hết phải hay đỡ.

2.) Thời lực bất bao giờ có cần phải niềm, đổi không? Tự như bài Tiếng sáo thiên thai của Thủ Licina.

— Thời lực bất bao giờ cần phải đổi bao. Xem như Kiều, Cung Oán, v.v.

T. V. Hồi. — 1.) Đôi trai gái yêu nhau, đã tỏ tình yêu bằng thư từ gần 6 tháng. Nhưng hôm nay vì mối cờ bồ được, người con gái không thể nhận thư và lén tái nhiệm là không viết. Vậy ái tình giữa đôi trai gái có thể phát lộ hay không?

— Nhận thơ hay không nhận thơ có cao hế gì đến tình yêu đâu. Nếu chỉ vì bồ buộc không được nhận thơ mà thôi yêu nhau thì tình yêu đó mong manh quá. Nếu người con gái đã tỏ tình yêu ông, thì ông chờ lo. Dòng tắt nhiên là chờ yêu lồng bay vắng mặt lâu quá, vì người Pháp có câu : kẻ đi vắng bao giờ cũng có lỗi.

2.) Làm anh, làm chủ hay cậu có nên ngắn cầm em hay chúa trong tình yêu không (nhớ là chưa mè không biết) và làm như thế có đúng không?

— Thực ra thì không bao giờ nên ngắn cầm ai yêu cũ, dù là em, cháu cũng vậy. Nhưng người ta thường vẫn tưởng có quyền ngắn cầm được. Trước hết thử xét xem sự hành động của anh, chủ có lý nhẽ gi chính đáng không. (Ví dụ như muốn làm tốt cho mìn), nếu không có việc yêu như thường.

DOCTEUR NG.-MANH-THAN

CLINIQUE ET MATERNITÉ

CABINET MÉDICAL

49-51 Avenue du Grand Buddha

Téléphone : 830

Médecine générale et infantile

Dermato - vénérologie

Rayons X — Rayons U-V et I-R

Diathermie — Ondes Courtes

Courants Galvano - Faradiques

CONSULTATIONS

Matin : 8h. à 11h.

Soir : 13h. à 16h.

ANH Thành nhởn dài, nghe tiếng
minh chống khuỷu tay
xuống giường, rồi bắt đầu
nói với một giọng trầm và thong
thả khiến người nghe hiểu được hết
các ý tứ của câu chuyện:

— Tôi có một người anh họ rất
giàu, và rất ngốc (Có lẽ mình cho
anh ta là ngốc, bởi vì hắn không xứng
sự như mình, không có những quan
niệm về cuộc đời như mình; nhưng
thật ra biết đâu cách ăn ở của anh
ta lại không khôn ngoan hơn, tôi
vì anh ta đã giàu và sung sướng?)
Tên anh ta là Bàn. Bàn rất phục tôi,
cho tôi là một người sành sỏi, thạo
dời, và nhất là thạo các ngón ăn chơi.
Bởi vậy, động có việc gì, hoặc là
muốn mua bán cái gì, anh ta đều
không quên đến hỏi tôi trước.

Hôm ấy, Bàn đến rủ tôi cùng đi
mua một cái đồng hồ. Anh ta muốn
mua hàng thật tốt, và nhờ tôi đi
xem hộ. Hai chúng tôi cùng đến hiệu
Chabot ở Tràng Tiền. Đồng hồ ở
hiệu này thi không còn phải nói
gi nữa: thật là những đồng hồ các
hiệu có tiếng, có bảo hành chắc chắn
và có bền lâu là giá đắt. Tôi chọn cho
hắn ta cái đồng hồ đeo tay hiệu

Movado, xuống nước hay vùi cát
cũng không hề gì. Chiếc đồng hồ
trông rất đẹp. Tôi thấy anh ta cầm
mân mè ngầm nghĩa, xem chừng
cũng thích và cũng muốn mua lắm.
Nhưng cái lính bà tiễn của anh ta
lại chẳng cái thích, nên lưỡng lự ít
lâu, rồi anh ta trả lại nhà hàng, kéo
tôi đi ra, và bảo:

— Đẹp thì đẹp thật, nhưng mà
đắt quá, anh ạ. Thôi, chúng ta lại
các hiệu khách mà mua thui hơn.
Tôi yên lặng gật đầu, và theo đi,
cũng chẳng muốn nói gì. Trong bụng
nghe anh chàng dày thật là ngốc,
có tiền mà không biết chơi đồng
hồ tốt. Lại kiết nữa. Không biết
hắn để tiền làm cái gì?

Vào một hiệu ở hàng Ngang, sau
khi mặc cà rào riết từng hào, anh
ta bỗng lòng mua một cái đồng hồ
hiệu không mấy ai biết. Hắn có hỏi
ý kiến tôi, song tôi cũng từ hứa bảo
dùng được cho xong chuyện, vì
hắn có mua được thứ tốt hay không,
bấy giờ tôi thực không thấy quan
hệ mấy.

Lúc trả tiền, tôi thấy hắn giờ ra
một cái ví da lớn, phồng phật. Hắn
đem giấy bạc thông thả và cần thận.

Thoảng nhìn qua, tôi cũng biết
trong ví nhiều tiền lắm: ngoài số
tiền bạc lẻ hắn mang ra trả, tôi
còn thấy gấp ở ngăn trên đến
năm, sáu cái giấy bạc một trăm
nữa. Những giấy bạc mới, màu còn
trơn nguyễn — « Quái, thằng cha
này làm gì mà lầm tiền thế. Minh

SO'I TÓC

TRUYỀN NGẮN của THACH-LAM

thì chả bao giờ có đến được một
trăm bạc bỏ túi ! »

Tôi nghĩ thầm và so sánh thử.

Mua xong đồng hồ, Bàn rủ tôi đi
ăn:

— Ta lên hiệu chén, rồi lát nữa,
làm một chầu chừ.— hắn vỗ tay vào
túi — tôi có đủ tiền đây!

Chúng tôi lại vào hiệu. Bàn ăn
vui vẻ lắm, có lẽ hắn vừa ý vì cái
đồng hồ mua rẻ. Tôi thì trong óc cứ
vợ vẫn cái ý nghĩ sao một thằng
ngốc như hắn — tôi thấy hắn càng
ngốc — lại có lầm tiền thế, còn mình..

Tuy vậy, ý nghĩ ấy cũng không
làm tôi ăn mất ngon. Tôi tỏ mắt
sành, gọi những thức ăn quý và đắt
tiền, và hai chúng tôi uống rượu
say sưa.

Cơm xong, Bàn đưa tôi xuống
Vạn-thái, vào nhà một người nhân
tinh của hắn. Hắn như đã lâu không
được đi hát, nên hắn có vẻ tha
thiết và sung sướng đến đáng ghét.
Về phần tôi, không thấy hứng lắm,
— đi chơi với một anh có nhiều tiền
mà mình lại khinh là ngốc, không
có thủ vị mấy —, nhưng chẳng lẽ
lại bỏ hắn ỏa chừng. Tôi định
bụng ở chơi quaquit đến nửa đêm
thì về.

Nhà hát, ngoài có nhân tình của
Bàn, các con em khác trông cũng
khá. Tôi nằm bên bàn đèn nồi vai
câu chuyện tầm phã. Còn Bàn, hắn
không nghe hát hic gì cả. Ngồi nói
chuyện với tôi một lát lüyü, rồi
hắn cùng với cô nhân tình vào nhà
trong dì nằm một chỗ. Hắn không
quên lính cần thận của anh kiết!
đem cả cái áo tây trong ví tiền
vào chỗ nằm vật trên thành đầu
giường.

Một mình tôi ở ngoài sinh chán.
Nằm một lát rồi tôi cũng đứng dậy
sửa soạn ra về; Bàn vẫn ở trong
màn, nói vọng ra giữ lại:

— Anh hãy ở chơi dã, về làm gi
vội. Ngày mai chủ nhật cơ mà.

— Thôi, tôi phải về. Sáng mai
còn có việc.

Vừa nói tôi vừa với cái áo tây
của tôi treo trên mắc. Bỗng nhiên
có cái gì chuyền mạnh qua lùm;
tay tôi yên hẳn lại; tôi vừa mới
nhận ra rằng cái áo tôi đang
cầm không phải là áo của tôi.
Thì ra, lúc mang áo vào giường
nǎm, Bàn đã mang nhầm áo. Hai
chúng tôi cùng mặc thứ hàng len
đồng màu, như vây dễ lầm lẩn.
Tôi ghé nhìn vào phía trong áo,
thấy cái ví tiền ở trong túi, là
ngoài một ít. Cái ví tiền... mẩy tờ
giấy bạc...

— Ở chơi dã, anh. Ở chơi sáng
sớm mai về với tôi một thê.

— Ủ... Ủ...

Tôi điềm nhiên treo cái áo vào
chỗ cũ, quay ra. Mấy chị em cũng
phụ họa vào lời nói của Bàn, nói
nì

— Tôi gì mà về bây giờ anh,
khuya và lạnh chết.

Tôi chỉ thoáng nghe thấy, trong
trí như còn bận sự gì. Bỗng khuảng
tôi lại gần giường, một chị sang
chén mời :

— Anh uống chén nước nóng.
Rồi nằm xuống đây có hơn không.

— Ủ thì bằng nǎm một lát dã.
Tiếng Bàn trong màn đưa ra:

— Paái đấy, đến mai hắng rẽ.
Tôi bảo chị Lan phải làm thế nào
giữ anh ấy lại thì làm...

— Không... thế nào tôi cũng phải
về, anh a..

Những lời đối đáp ấy cứ tự nhiên
buồn miệng ra, tôi không dè ý đến.
Trong trí tôi, mấy tờ giấy bạc: một
trăm gấp trong ngăn ví, hiện ra rõ
rõ rệt. Lấy mấy tờ — độ hai tờ —
tại sao lại hai? tôi không biết —
thật dễ dàng quá. Tôi cứ việc đếm
như với lấy áo, mở ví rút ra hai
tờ, rồi khoác áo ở trên vai, ra ý sấp
sửa vã. Rồi chọn lúc mọi người vã
ý — mà dẫu có ý cũng không

Các bạn làm việc công sở và tư sở nên chú ý

Xưa nay những bộ ruban đánh máy chữ, đã dùng rồi,
đem vứt đi thật là phí hoài quá. Từ nay xin các ngài dùng
xong, cớp nhặt gửi lại bản hiệu xin gả tiền như sau đây:
10 hộp cò rouleau . . . . . Op 50
10 hộp cò rouleau và ruban 1p.00

Cần chất ruban không sơn, rách thi mới có giá trị.

LIBRAIRIE GÉNÉRALE NAM-KY
17 Boulevard Francis-Garrel - HANOI
Telephone : 682

Préparation au DEPSI et au Brevet Élémentaire

par BOÀN-NÒNG - NGUYỄN-LÂN - NGUYỄN-BÌNH-THÚY

Professeurs au Lycée Khải-Bình - Haï

Avec la collaboration de plusieurs Professeurs des Institutions publiques: professeur . . .
Recueil de compositions françaises, de dictées avec questions et réponses, de problèmes de géométrie, d'arithmétique, d'algèbre, de physique et de chimie, sujets donnés aux divers examens, à l'usage des élèves de 3ème et 4ème années des Ecoles primaires supérieures et des candidats au DEPSI et au B.E.

Prix de vente . . . . . Op. 35

(ou contre un envoi de Op. 40 en timbres - postes).

Conditions avantageuses pour les Libraires
LIBRAIRIE HƯƠNG-GIANG
21, Rue Paul-Bert, 21 - Hanoi

bé — tôi dời lấy áo của tôi vứt ở đầu giường Bán.. Thế là xong, và gọn. Mai đây Bán biết mất chắc chẳng bao giờ đam nghĩ ngờ cho tôi. Mà nghĩ ngờ thế nào được? Tôi về từ đêm cơ mà! Và lại cái áo đang tiền bẩn đã cần thận mang vào giường ngay từ chập tối, vậy nên có người lấy, thì chỉ là người nhà có dâu mà thôi. Ma người nhà thì cũng khó lòng đến đây lấy được, họ chàng có nay cõi nằm với Bán. Ủ, có lẽ Bán sẽ nghĩ cho nhân tình của hắn lấy.. Chắc thế Tôi mỉm cười: Bán sẽ không dám nói gì đâu; biết nhân tình lấy, bán sẽ im lặng, sợ làm cho nhân tình xấu hổ, và sợ làm tai tiếng chủ nhà. Hắn vốn tình rất, với lại hai trâm đối với bẩn chắc chắn là bao.

Tất cả những cách xếp đặt ấy diễn qua rất nhanh trong trí tôi. Chỉ một thoáng thôi, tôi đã tưởng trước được các việc xảy ra như thế, êm thầm và yên lặng, và chối chầy... dễ dàng quá, mà không còn sợ cái gì cả...

— Mời anh soi thuốc.

Tôi giật mình, đỡ lấy dọc tầu. Cõi Lan đã tiêm xong điều thuốc từ bao giờ, quay dọc sang mời. Mắt cô nhìn tôi êm yếm. Tôi đưa mắt nhìn xuống, cầm lấy dọc hút. Đến thuốc kêu vo vo, tiếng như bắp dưa đưa lại. Qua lòn khói trắng nhẹ tỏa ra, tôi tưởng nhìn thấy lớp giấy bạc một trâm, còn mới nguyên, gấp trong ngăn ví.. Hắn làm gì mà có lầm tiền thế? Lại mang đê trong ví làm gì? Rõ anh chàng ngốc không biết dùng đồng tiền, ở trong tay hắn cũng uồng. Ngộ có dứa nó lấy đi thì sao? Đề thế thì có bừa mắt thật...

— Anh nghe gì mà thân người ra thế? Say thuốc phải không?

Lau dè tay nhẹ nhàng lên người tôi, lảng lơ đưa mắt hỏi. Tôi giả vờ cười không đáp, rồi xoay nắm ngừa ra, nhìn lên trần nhà. Trong người bứt rứt không yên.. Lảng nghe thấy tiếng Bán thì thào và tiếng cười khúc khích của nhân tình hắn trong màn. Chiếc áo vứt ở đầu giường — chiếc áo của tôi — còn thò một nửa gấp ra ngoài...

Tôi tưởng tượng khi có hai trâm trong túi rồi, lên xe về diêm tinh đi nằm ngủ. Sớm mai mất tiền, thế nào hắn chả về qua nhà mình. Hắn gọi cửa vào, đánh thức mình dậy và bơ phờ bảo:

— Tôi mất hai trâm bạc tôi hôm qua rồi, anh ạ...

Tôi thấy trước bộ mặt ngạc nhiên của tôi lúc bấy giờ — một vẻ mặt rất tự nhiên, — và tôi hỏi: « Chết chúa, mất bao giờ? ở đâu? » Hắn sè thuật lại buổi tối hôm nay, lúc mang áo vào giường, đến lúc thấy mất: « Chỉ có con nhân tình tôi nó lấy thôi, anh ạ. Chả còn ai vào đây... »

— Thế anh đã biện số chưa?

Nếu hắn không biện số, thì mình cứ việc tiêu tự nhiên! Vạn nhất hắn có biện số rồi, thì bảo hắn đi trình cầu. Nhưng mình sẽ tiêu ngay hôm ấy.. Một người như mình, cần n

giấy trảm vào Gô-da mua hàng, ai dám ngờ ngò? ...

Tôi nhớ lúc ấy tuy vẫn nói chuyện với mấy cô em, tôi xếp đặt đâu vào đây rất chu đáo, phòng ngừa đủ mọi việc có thể xảy ra. Chỉ còn việc lấy, và đổi áo nữa là xong.Rất dễ...

— Ấy kia, anh đi đâu đấy?

— Tôi đi về đây. Mai có việc bạn, không thể ở lại được.

Tôi đã nhôm dậy, đèn bên mac với áo, chiếc áo của Bán. Qua lòn vải tôi thấy chiếc ví kẽm kẽm rắn rắn. Khoác áo lên một bên vai, tôi di lại trong nhà, bồn chồn, nóng ruột. Một cõi dồn lè guốc ra hé cửa, nhào ra ngoài trời:

— Tôi lầm. Phải vạ gì mà di bây

giờ thế nào, tôi không biết rõ. Tôi đứng lên, ngồi xuống, như một cái máy. Tôi chỉ thấy bão khoán, bứt rứt, và thời giờ qua, tôi cảm thấy, đã qua tầm bồn tôi, từ phía này sang phía kia... Như thế không biết trong bao nhiêu lâu.. Tôi khẽ thở dài dường như, lần này thiền định...

— Về thôi. Không có mai di sớm lại nhọc chết.

Bản hỏi vọng ra:

— Ô, anh về à? Mấy giờ rồi đấy nhỉ?

— Gần một giờ rồi. Anh cứ ở đây. Cả mấy cô này nữa, di ngủ di con béo mắt. Bạn sau tôi ở lâu nhé.

Tôi đưa tay vuốt mái tóc một cõi sán đến gần, hai tay đè lên vai tôi, mắt nhìn ra về âu yếm. Hai cô khác ngồi yên trên giường, cũng đưa mắt nhìn tôi, như chờ đợi.

— Thôi, di ngủ đi.

Tôi gạt tay cô ấy ra, gấp cái áo tây trên cánh tay, rồi di lại phía giường Bán: Tôi cúi xuống. Tì vào thành giường — cõi ý tì vào thò vắt cái áo — và ném vào phía trong, qua màn.

cái vi được nữa. Tôi bao thắn ngồi ngắn, mặc lấy chiếc áo của tôi, và đội mũ.. Ví gài khuy áo, tôi vừa nói mấy câu bông đùa vô vị với các cô ấy, đứng ở chân giường, sắp tiền về. Tôi trung bình uống nước, và hút thuốc, muốn cái thời khắc này cứ dài ra mãi.

Đến khi ngồi trên xe về qua những phố khuya vắng vẻ, tâm trí tôi mới dần bình tĩnh lại. Gió lạnh buốt mát trên vũng tràn nóng, và cái cảm giác mắt ấy khiến tôi dễ chịu. Tôi ngồi lại đến những cử chỉ và dự định của tôi lúc nay, thật vừa như một người khôn khéo, lại vừa như một người mất hồn. Tất cả những cái đó bây giờ như xa quá. Tâm trí tôi dãn ra, như một cây tre uốn cong trở lại cái thẳng thắn lúc thường. Tôi cảm thấy một cái thú, một thứ khoái lạc kỳ dị, khe khé và thầm lặng rung động trong người, có lẽ là cái khoái lạc bị cảm dỗ, mà cũng có lẽ cái khoái lạc đã dè néo được sự cảm dỗ. Và một mối tiếc ngầm ngầm, tôi không tự thú cho tôi biết và cũng cố ý không nghĩ đến, khiến cho cái cảm giác ấy của tâm hồn tôi thêm một vẻ ròn rợn và sâu sắc.

Sáng hôm sau tinh dậy ở nhà, tôi ngồi nghĩ lại các việc tối hôm trước, y như trong một giấc mộng, chứ không phải việc đã xảy ra... Tôi ngạc nhiên tự hỏi sao mình bấy giờ là người lương thiện, không phải là kẻ ăn cắp. Mà tôi thú thực rằng nếu bấy giờ tôi đã là kẻ ăn cắp,

cái đó cũng không khiến tôi lấy làm ngạc nhiên lắm. Mà còn là người lương thiện, tôi tự thấy cũng chẳng có gì là đáng khéo. Tôi nhớ rõ lúc đó không có một ý nghĩ nào về danh dự, về điều phái, điều trái, ngần cản tôi, và khiến tôi di vào con đường ngay, như người ta vẫn nói. Không, không có một chút gì như thế.. Cái gì đã giữ

tôi lại? Tôi không biết.. Có lẽ chỉ một lời nói không dẫu, một cử chỉ nào đấy, về phía này hay về phía kia, đã khiến tôi có ăn cắp hay không ăn cắp. Chỉ một sợi tóc nhỏ, một chút gì đó, chia địa giới của hai bên.. Tôi có lẽ đã không May hay không, hay bằng lòng mình vì đã chống giữ lại cái ý xấu? Tôi cũng không tìm hiểu rõ hơn. Hình như những ý nghĩ ham muốn bay trù trừ tôi ấy không phải là của tôi bình như của ai ấy, của một người nào khác lạ, khác với cái người thường của tôi bấy giờ...

Có lẽ anh đều yên lặng. Anh Thành nói xong, với cái diễn bài một hơi thuần túy nhất kêu. Rồi anh thở ra thong thả, mắt lờ dở nhìn theo rồi lèn khói đi..

THẠCH LÂM

giờ anh ạ.

— Đầu, xem nào...

Tôi cũng đến bên cửa, nghênh nhìn ra ngoài. Tay tôi đưa vào trong áo, luồn vào khe ví, sờ vào mấy tấm giấy bạc. Tôi rùng mình. Mấy ngón tay tôi mê dẫu tấm giấy, một cái, hai cái...

— Thôi, vào không gió, anh ạ. Vào nằm cho ấm...

Tôi bỏ tay ra — thong thả, không vội gì —, theo vào, cái áo vẫn đè trù trên vai. Tôi ngồi ghé xuống cạnh giường, cầm chén nước lên nhấp, rồi lại đặt xuống.

Tiếng Bán ở trong nhà cắt lèn:

— Ông ấy về rồi à?

Tôi đáp:

— Không, dã về đâu. Tí nữa.

Bán nói câu gì sau, tôi cũng không nghe thấy nữa. Tâm hồn tôi lúc bấy

— Anh ở lại nghỉ — tôi mỉm cười — và tri kỷ hết đêm nay cho nó sướng...

Cô nhân tình khúc khích trong chăn. Và Bán ngửa đầu trông lên, tay với vào tấm màn:

— Mai nhé

— Oui, à demain.

Nhưng tôi chưa quay ra. Tôi vẫn cùity mình trên thành giường, luồng lụ. Một lát bấy giờ sao lâu thế. Rồi, không biết tại sao, bỗng nhiên:

— Áo anh dày này, dày là áo của tôi.

Và nói thêm bằng tiếng Pháp:

— Anh dêm lại liền đi. Và dè cần thận vào trong ấy.

Bán nhôm nửa người dậy, cầm lấy áo.

— Merci, được rồi.

Tôi bước một bước lùi ra. Thế là hết. Bây giờ thì không sao dụng đến

Của M. Ninh

Chùi chân.

NGƯỜI GÁC — Góm 1 ông chùi chân đến một giờ đồng hồ ấy, mà vẫn chưa chịu lên gác.

KHÁCH — Bác phải biết, tôi chùi cho bô, vì đạo nợ tôi đã bán rẻ cho bà chủ tẩm thâm này mệt mõi hao.

Của V. Quý

Tuần lệnh.

Một ông cầm chìa việc các cảnh binh, chỉ một người cảnh binh bảo rằng :

— Thầy có trông thấy cái đèn đỏ đang xa kia không ? Thầy phải đi tuần ra tận đấy.

Thầy cảnh binh nhanh nhẹn tuần lệnh đi luôn và... nǎm hôm sau mới về.

Ông cần cù, hỏi : — Thầy đi đâu mà mãi bâng giờ mới về ?

— Thưa ông cầm, ngài bảo con đi tuần đến chỗ ngọn đèn đỏ..

— Phải, làm sao ?

— Bầm, tay đèn đỏ lại mắc vào sau một cái ô-lô chạy đi Haiduong.

Lời con trè.

Ngoè lên nǎm tuổi, rất lúu linh.

Một buổi tối, sau khi mẹ nó đã bỏ mìn cho nó và bảo nó đi ngủ, nó lò mò hỏi mẹ nó :

— Mẹ ơi, sao mẹ lại để con ngủ một mình ở trong buồng này ?

— Mẹ nó bảo : — Vì bâng giờ con nhớt rồi.

— Thế sao thầy nhớt hơn con mà bảo giờ cũng ngủ cùng buồng với mẹ ?

Cũng may !

Hai anh cướp vào bóc lột một người. Người đó chống cự lại rất kịch liệt nhưng sau cũng bị đánh ngã đi. Hai anh cướp khám trong người đó chỉ thấy có hai đồng. Một anh nói :

— Cũng may, nếu nó có nhiều tiền thì nó đã giết chết chúng mình rồi, còn đâu.

— Chà ! tức quá bá a ! Chỉ sai có một con số mà tài mất trúng số độc đắc.

— Sao vậy ? uống nhỉ ?

— Ngày nhớ n g ư ờ i trúng 6 vạn kỳ xồ số vừa rồi ở cùng một đường với tôi : nhà thằng cha ấy số 40 còn nhà tôi số 41.

Trên xe điện

Người rao hàng — Đây tôi có một cái lược rất mềm, các ngài có thể gấp đôi nó lại bể quấn, ném xuống đất, lấy búa đập...

Một người trên xe : — Thế người ta có dùng nó để chải được không ?

Của B. Tri

Mấy giờ ?

A — Đồng hồ « toa » mấy giờ rồi ?
B (quen mòn) — Đúng, « toa » cầm sang bên cạnh xem mấy giờ rồi
vẫn lại kim thì biết.

Lòng, dài

CON (mới bắt đầu học tiếng mới) — « Long » dài ; « long » dài ; « long » dài.

BỐ (ở ngoài sân nghe thầy, với chay vào cầm roi vật tái bài) — Đòi đều ! học những cái khôn nạn à ?

Của N. đh. Thành

Sướng.

Sướng thật ! cu hàn đã giấu của lại giữa con ! ai lại lúc chết 18 giờ bao giờ ?

— Cũng chưa nhiều bằng cu Bốc, lúc chết những hơn trăm giờ thì sao ?

— Vô lý ! Ông ấy là thế nào mà lầm con vây ?

— Chẳng là thế nào cả, chỉ là thầy bồi thôi.

Của N. V. Họi

Béo.

EM BÉ — Mẹ ơi, hôm nay con sen nô muia được con vịt béo quá, mẹ nhỉ.

MẸ — Béo gì, vịt nhồi nên trông béo dáng thôi !

FM BÉ — Thế thi cái bá trước cửa cũng bị nhồi nên mới thế, phải không me ?

Hoài cũa

LÝ TƠN, di chơi Bách thú, thấy người cao vút vào chuồng hổ những miếng thịt bò tướng, với kén :

— Ấy chết, sao ông lại phi của thế

dè ta lực tái lén châm tương gừng rồi
nhắn ruợu có thà không ! rõ hoài
của !

Vô danh.

Nhân tài.

Mày xem thằng Tuân lận có giỏi không. Nó đánh cuộc với tao rằng nó lặn được 15 phút. Thê mà hay đáo dè mà a ! nó ở dưới nước đã một giờ rồi, vẫn chưa thấy lên.

Của N. D. Quý

Chí lý.

THÀY hỏi TRÒ — Từ trường về nhà anh nǎn chục thước tảng, nếu anh đi mỗi bước bằng tảng, thì phải đi mấy bước ?

TRÒ — Con không biết.

THÀY (gá) — Vì sao ?

TRÒ — Vì con đi xe nhà a

của Giám, Gioan

Khó nghĩ.

Cùng ngày hôm nay bà Xuân mất mà ông ấy lại trúng số độc đắc, không biết nên đánh giấy thép mừng hay chia baon, anh nhỉ ?

Bù biết

— Người ta bảo vợ sống lâu hơn chồng không biết có đúng không ?

— Chắc đúng vì anh cứ xem những dân bà già thì đã biết.

Bệnh lạ.

THI SĨ — Tôi có bệnh mỗi khi làm thơ là buồn ngủ.

ĐỐC-TÙ — Maon khỏi bệnh ấy, chỉ đúng đọc lại những thơ ngài đã viết.

Mưu mẹo.

BỆNH NHÂN — Ông quên, đã ba phút ông vẫn bắt tôi thi luối.

ĐỐC TÙ — Không phải tôi quên, đó là tôi muốn có cho yên tĩnh một tí để kê đơn.

Không tránh được.

— Thưa ngài, tôi mắc một chứng bệnh lạ lắm. Khi nào tôi cái mình xuống, giờ tay lên, quay bên trái, quay bên phải, rồi quặt tay ra đứng trước, tôi thấy đau rát ở lưng.

BỐC TÙ ngạc nhiên — Nhưng việc gì mà ông phải cứ động thế ?

BỆNH NHÂN nín kỹ đố cờ rồi đáp — Ô nêa ông biết được cách khác để cởi áo, xin ông bảo tôi với !

(Tết Bính)

« C ÁCH cho quý hơn là vật cho », hãy kể một câu chuyện để giải nghĩa câu châm ngôn Pháp ấy.

Đó là dấu bài luận, Văn đã ra cho học trò lớp sơ học cao đẳng của chàng.

Chấm xong tập bài làm, chàng mỉm cười vì thấy các cậu trò nhỏ mà không thành thực một tí nào. Phản Văn nhiều toàn kể những chuyện cho nói : ăn mày một bài cơm bằng một cái áo cũ, lẽ phép (!), hay những bình dám xu kém theo những lời anh ngọt ngào, âu yếm : kết luận : hì lão cảm động, lệ úa bát hàng lồng thòn thúc dây voi.

Văn chẳng cảm động gì cả. Chàng thấy buồn cười nua. Cái tuổi nhỏ, chàng còn lạ gì, có bao giờ biết cảm động vì những sự đau đớn, khổ sở của kẻ khác, có bao giờ biết giúp đỡ những người nhỏ nhặt khốn quẫn : chúng không chế nhạo, chòng ghẹo, hành hạ dã là khí lầm !

Chàng nghĩ lần thầm : « Nếu chúng nó đem cái dẫu bài ấy ra cho mình thì mình sẽ viết như thế nào ? »

Tự nhiên chàng thấy chàng trả lại là một cậu học trò, là một sinh viên dì thi bằng thành chung, loay hoay tìm ý tưởng để làm bài. Chàng bỗng bật cười, vì vừa nhớ tới một câu chuyện xảy ra cho chính mình

Ngày ấy Văn mới được bộ giáo học. Lương ít ỏi, nhưng tiền tiêu thì cũng đủ, cũng tạm đủ. Ấy là nó khi người ta không có một thứ chơi gì. Đằng này Văn lại có, lại nghiên một thứ chơi : đánh tò tò, tuy chàng đánh rất thấp. Ở tỉnh nhà thì đó là một tai nạn : chắc chắn sẽ bị bóc lột.

Vì thế, có một tháng, Văn vẫn linh lương được mấy hôm, đã bỗng không còn một xu dinh túi. Chàng cuồng cuồng chạy chỗ nọ chỗ kia dựt tạm được dăm băm đồng về đóng gạo.

Cực chẳng đã, chàng viết thư về nhà xin chú, — chàng mồ côi cả mẹ. Lời lẽ trong thư chàng viết, rất cảm động. Nhưng chàng không gõ nổi mím cười khi đọc lại một lần cuối cùng: đó là một bài luôc của một cậu học trò nhỏ tả một vụ mít trộm, rất ly kỳ và đau đớn, chuyện hoàn toàn bị đặt dề gọi lòng trắc ẩn của ông chú nhân từ.

Năm hôm sau, Văn nhận được thư phúc đáp. Chàng mừng rỡ như múa, cầm cái phong bì di sit và mặt vui và nghiêm ngang :

« Tiên đây rồi, tiên đây rồi,

« Quý nương đừng than phiền làm tôi.

Sẽ hóa ra một gã dỗ tôi.

Vợ chàng gật :

— Biết đâu rằng ở trong có tôi !

CÁCH CHO

TRUYỆN VUI của KHÁI-HUNG

— Chú mang cho mắt mặt đi ! Cho thế... chàng bô !

— Ủ, cho thế chàng bô !

Văn nhắc lại lời vự, nhưng chàng không nghĩ đến những câu mắng, mà chỉ tưởng đến cách cho vở lý của chú. Cho thế chàng bô !

Dẫu sao cái « chèque » cũng giúp Văn ra khỏi ngay được bước khổn cùng. Chàng đem nó đến các nhà quen để vay tiền. Quả có dễ hơn trước. Chàng nói :

— Đây bác coi, tôi vừa nhận được chèque — chàng đọc chữ chèque bằng một giọng hân diện — nhà gửi cho. Ngày kia thứ năm tôi về lĩnh tiền ở nhà « băng » Hanoi, — đọc chữ « băng » giọng chàng trở nên kiêu kỳ — và chỉ trong ba hôm sẽ tôi nộp lại tiền bác.

Thế là nhớ tám ngàn phiến chàng

nhiều con số không lồ đố đọc thấy trong sách, trên báo. Vì thế, chàng không được vững tâm, khi bước lên cái bậc đá đỡ sô để tiến vào nhà ngân hàng, cùng với những người Pháp và người Nam y phục xung trọng, tay cầm cái cặp da rất có ý nghĩa. Chàng bị chàng chỉ nhẹ nhàng đem theo trong ví trọn vẹn một cái phiến mười lăm đồng.

Vào nhà ngân hàng, chàng có ngay ý nghĩ: « chim chích vào rừng ». Sự thật, chàng bô ngờ chàng biết chỗ nào vào chỗ nào, vì chỗ nào cũng như chỗ nào, đều có chấn song sắt rào quanh, đè hờ ra một cái cửa, một cái lỗ vuông. Chàng cũng hiền đó là « guichets », nhưng có nhiều « guichets » quá, còn biết linh tiền ở « guichet » nào. Chàng dành läng lê đi một vòng chung quanh cái giậu sắt, bụng nghĩ thăm cho bô túc: « Có khác gì ở một rạp xiếc hay ở một sườn bách thú không ? »

Một lát sau, chàng đã đi hết một vòng và vẫn chưa biết linh tiền ở đâu. Hồi thăm những người không quen, chàng cho là một sự xấu hổ :

sá trên tờ giấy vàng ; đoạn đặt ngắn phiếu của chàng lên một chồng giấy khá cao, trước mặt một người Pháp đương nói điện thoại. Văn đứng chờ, tưởng như sắp được linh tiền. Người tùy phái bảo chàng hãy ra ngồi đợi & một cái ghế dài có lưng dựa.

Ngoài được vài phút, Văn đứng dậy đi lại lại : chàng có vẻ sốt ruột lắm, nhất nhì người Pháp chàng vẫn thấy còn nói chuyện trong ống điện thoại, tưởng chừng câu chuyện kéo dài không bao giờ hết.

Nhưng câu chuyện cũng hết. Văn mỉm cười: « Ủ, có thể chứ ! » Và chàng dì gán lại đè nhận tiền. Người tùy phái đã quên mặt chàng bô :

— Thưa ông...

Văn đáp :

— Tôi đưa rồi.

— Ông hãy đợi.

Văn quay ra và lại đi bách bộ đê đợi, trong lòng không khí đầy tiếng lách tách của hàng trăm cái máy chữ. Chàng liếc mắt thấy người Pháp và người thư ký nói dừa nhau vui vẻ lắm. Và khi thấy người ấy nhắc đến tập ngân phiếu, trong đó có cả cái của chàng, Văn thở ra một hơi dài khoan khoái.

Độ nửa giờ sau, chàng đã bực bối lắm rồi, Văn liều dám xô vào cửa guichet và đưa mảnh giấy vàng ra. Người nhà ngân hàng thông thả bảo chàng :

— Ông hãy đợi.

Văn té sang bên cạnh đê nhường chỗ cho một người to béo. Người nhà ngân hàng đọc : « Bảy ngàn tam trăm đồng ? » Người to béo đáp : « Phải ».

Một lúc sau, thấy cửa guichet bỏ không, Văn lại tiến đến. Lần thứ hai cậu « xin ông hãy đợi ! » thông thả thốt ra, kèm với một cái mỉm cười nứa như xin lỗi, nứa như chế nhạo.

Lần thứ ba, lần thứ tư. Và đến lần thứ năm cậu nói chỉ còn cộc lốc có hai tiếng :

— Hãy đợi !

Và dù người ngồi trong hàng song sắt không thêm một tiếng nào nữa, Văn vẫn tưởng như nghe thấy người ấy lâu nhau :

— Có mười năm đồng bạc quên mà ngập xị lên !

Văn hơi ngượng, nhất chàng lại vừa trông thấy người ta lỉnh những món tiền to hảng nghìn.

Sau cùng, nghĩa là sau khoảng hơn hai giờ chờ đợi, Văn cũng lĩnh được tiền. Rồi tới đường, chàng cực nhọc muốn khóc và lầm bầm: « Chú cho thế này thì thà chú đừng cho còn hơn ! »

Nhưng về lính lị, chàng khoé với bạn đồng nghiệp :

— Ủ ! nhà băng nguy nga một cách lả lùng ! Mà người ta đón tiếp, mình vồ vập, ăn cắn không thể tưởng tượng được.

KHÁI-HUNG

vay được ba đồng, hè hả vè đưa vợ.

Trong hai hôm, trước khi đi Hanoi, có tới hơn một trăm lần chàng khoe cái chèque với những người quen biết, với bạn đồng nghiệp, với cả học trò. Chàng coi như cái chèque ấy đã làm nồi giá trị chàng lên. Có một ông chủ đê tiền nhà băng, đó hẳn không phải là một sự tầm thường !

Rồi sáng sớm hôm thứ năm, Văn ra xe ô-tô hàng về Hanoi. Bác tài xe chào hỏi :

— Lạy ông ạ, ông đi Hanoi ?

Chàng cố lấy giọng bình thản đáp :

— Phải, tôi đi Hanoi. Tôi đi Hanoi lính cái chèque.

Sợ bác tài không hiểu chèque là gì, chàng thêm :

— Ở nhà băng.

Tới trước cửa nhà ngân hàng, Văn đứng lại ngược mắt ngắm nghĩa, trong đầu hoang mang

người ta sẽ cho mình đến nhà ngân hàng lần này là lần đầu..

Bỗng chàng liều đến một cửa « guichet » và mạnh bạo đưa cái ngân phiếu ra. Một người Tàu đứng phía trong nhìn từ cái ngân phiếu đến vè mặt lo lắng của chàng, rồi ôn tồn nói : « Ông ra đây kia cơ chứ ! »

Văn vội vàng, bén lén quanh ra phía trước.

Chàng đưa ngân phiếu. Người tùy phái bảo vẫn tắt :

— Thẻ căn cước.

Văn không có thẻ căn cước. Chàng ngáp ngừng hỏi :

— Thẻ suru có được không ?

Người tùy phái không đáp, đến hỏi người thư ký, và người này niềm nở ra tiếp.

— Ông đưa thẻ tôi xem.

Và nhìn qua ảnh Văn, người ấy đáp :

— Được !

Rồi biến đưa cho Văn một con

vn là vật
một ch
i nghĩa
Pháp
n dà ra
ao dâng

, chàng
trò nhỏ
o. Phần
yên cho
nơi cách
những
đường
tôi an n
uận : b
i hàng.
— Vợ với mừng. Nhưng bỗng lo
lặng :

— Nhờ cô có vài đồng thì thực...
Văn ngắt lời :

— Không, ít nhất cũng mười
đồng, còn nhiều nhất thì chưa biết
chừng... năm chục cũng nên : Bức
thư tôi viết lời lẽ cảm động lắm
cứ ! Một tiết tác, phải biết !

— Ủ chào !
Vợ dụi phết cái phong bì bóc vội
ra xem. Ở trong có một bức thư
đài và một cái ngân phiếu mười
lăm đồng. Văn hơi thất vọng,
nhưng cũng gương cười nói :

— Anh đoán có sai đâu :

Người vợ ngầm nghĩa cái ngân
phiếu bảo chàng :

— Cái mandat này đẹp quá.
Văn cũng có vẻ suy nghĩ và đọc
đi lại mãi những giòng chữ trên
ngân phiếu, vì chàng thấy nó khác
những ngân phiếu mà chàng thường
nhận được. Sau chàng cũng tìm ra
và bảo vợ :

— Đây là chèque chứ không phải
mandat.

— Chèque khác mandat thế nào ?
— Chèque là ngân phiếu của nhà
ngân hàng, còn mandat là ngân
phiếu của nhà buôn điện.

Vợ mỉm cười :

— Thế thì còn hiểu là cái gì nữa ?
Nhưng lính tiền ở đâu ? Lính ở nhà
giày thép có được không ?

Văn trả lời :

— Anh cũng không biết; từ thủa
bé đến giờ, anh có đi lính chèque
bao giờ đâu. Nhưng thử ra giày
thép xem.

Rồi không kịp đọc thư, chàng
bấp bênh ra đi. Một lát sau chàng về,
về thất vọng lộ trên nét mặt. Vợ lo
lắng hỏi :

— Thế nào ?

Văn đáp vắn tắt :

— Không được.

— Sao không được ?

— Phải về Hanoi, lính ở nhà
băng.

— Phải về Hanoi ?

Giọng người vợ run run, nước
mắt nàng úa ra; nàng tức giận
nhất đến những món cần phải tiêu
ngay. Rồi cầu kính lạy cả chồng,
nàng đưa bức thư, bảo :

— Đây, anh đọc !

— Em xem rồi. Chú nói những

ngày có tiền gì thế ?

BUỒM TRẮNG

CHƯƠNG II

MUÔN yêu thi sê yêu, nhưng từ lúc muôn đến lúc yêu thật cũng phải bao nhiêu tình cờ, bao nhiêu dịp may. Giờ thì mình yêu rồi...

Trương nghĩ đến cuộc gặp Thu hôm ba mươi tết và tự nhủ :

— Minh yêu rồi và có lẽ Thu đã yêu mình... Thu có lẽ yêu mình ngay từ hôm gặp trên xe điện, nhưng hôm ba mươi vừa rồi mình mới được biết là Thu yêu mình... Vậy ngày hôm ấy là ngày bắt đầu.

Chàng giờ cuốn sò tay dùng để ghi những việc quan trọng trong đời. Những đoạn nói về việc nào có tình thân mật chàng viết theo một lối riêng chỉ có mình chàng đọc được thôi. Chàng lầm nhầm đọc :

— Mồng sáu tháng mười. Hai con mắt đẹp. Sao mình vui thế. Có lẽ mình đã tìm thấy người yêu. Thu không biết rồi sẽ ra sao?

— 29 tháng 10 đến nhà với Mỹ. Chủ nhật nắng. Trời đẹp quá. Cái áo lụa trắng và hai con mắt đen ở sau những lá lan. Nhìn mình chắc là dễ ợt đến mình. Sao mình lại buồn quá thế. Sao lại chán nản.

Rồi đến hơn một trang sách biên chép toàn những việc không có liên lạc gì đến Thu.

Chàng nhớ lại nỗi buồn nản của chàng hôm ở nhà Thu về. Hồi ấy Trương chưa yêu lắm như chàng tưởng nên Trương thấy công việc về tình ái khó khăn và phiền phức. Chàng chưa có đủ can đảm rinh đợi hằng ngày để được trông thấy mặt Thu; chàng cho rằng nếu tiện yêu thi yêu và thời không nghĩ đến việc ấy nữa, phó mặc cho sự tình cờ.

— 28 tháng 11. Vô ích. Nếu phải khó nhọc Thu mới yêu mình thì tình yêu ấy không phải do duyên trời. Chắc là sau mình khó chịu.

Sau hôm viết mấy giòng ấy, sự tình cờ quả nhiên xui Trương gặp Thu ở trong hiệu Gò-da. Thu đi với Mỹ và hai cô bạn; trông thoáng thấy Trương, nàng kéo tay Mỹ:

— Xin anh, ông Trương.
Trương nhận thấy trong cái cử

TRUYỆN DÀI của NHẤT-LINH

chỉ đó nỗi vui mừng tự nhiên của Thu khi gặp chàng. Từ hôm đó, Trương có ý làm thân với Mỹ và lại chơi nhà Mỹ luôn, nhưng lần nào cũng đến với Họp hay Mỹ.

Hôm ba mươi tết, lần đầu Trương đến một mình lấy cổ tím Mỹ có việc cần. Thì ra phòng khách tiếp Trương nói Mỹ di vắng. Trương cau mày ra và khó chịu lắm. Thu đưa thuốc lá cho Trương, hỏi :

— Chắc là việc cần kíp lắm.

Trương đáp :

— Việc cũng không lấy gì làm cần.

Chàng thấy Thu mím cười bình, như có ý bảo : « Thế sao anh lại cau mày khó chịu » Chàng cũng nhận thấy lúc này mình cau mày là vô lý. Thu đánh rơi bao thuốc lá; hai người cùng cuộn xuống nhặt và cùng cố lánh cho khỏi chạm vào

nhaу. Lúc ngừng lên, Trương ngâm nghĩ :

— Sao Thu lại có vẻ sung sướng thế kia?

Đột nhiên Thu hỏi :

— Năm nay anh ăn tết ở đâu?

— Tôi ăn tết ở đây... nghĩa là ở Hà-nội.

— Thế à? Anh không về quê?

— Tôi không có quê. Tôi ăn tết một mình.

— Toé à? Ài tết một mình thì chắc buồn lắm.

Trương chép miệng nói giọng đùa :

— Cũng chẳng buồn. Tôi quen rồi, và lại cố nhiên là tôi phải ăn tết một mình vì tôi... tôi chỉ một mình.

Chàng thấy Thu chăm chú nghe bình như cho điều chàng sống cô độc là thích. Trương cầm mũ chào Thu. Thu tiến chàng ra cửa và trong

lúc nàng lách ra một bến đề nhường chỗ, nàng nói thật khẽ và vội vàng bình như không muốn cho Trương để ý đến :

— Mồng ba tết anh lại đây đánh bạc cho vui.

Trương cũng không trả lời, làm như không nghe thấy câu nói ấy.

Lúc chàng sắp bước xuống bục biển, chàng thấy Thu đứng nhìn ra ngoài phố, nói một mình :

— Chiều ba mươi tết giờ trống buồn lị.

Chàng quay lại và mắt hai người lặng nhìn nhau một lúc.

Trương nói :

— Tôi cũng vừa định nói thế long.

Cuộc gặp gỡ chỉ thế thôi, nhưng không hiểu tại sao Trương thấy rõ là Thu có thể sê yêu mình. Cái cảm tưởng ấy không dựa vào một câu nói, một cử chỉ nào rõ rệt của Thu cả, mà chính lại dựa vào những thứ không rõ rệt của câu nói, của những cử chỉ vu vơ mà riêng hôm đó chàng đã nhận thấy.

Trương đọc trong cuốn sò tay mấy giòng biên về ngày hôm đó :

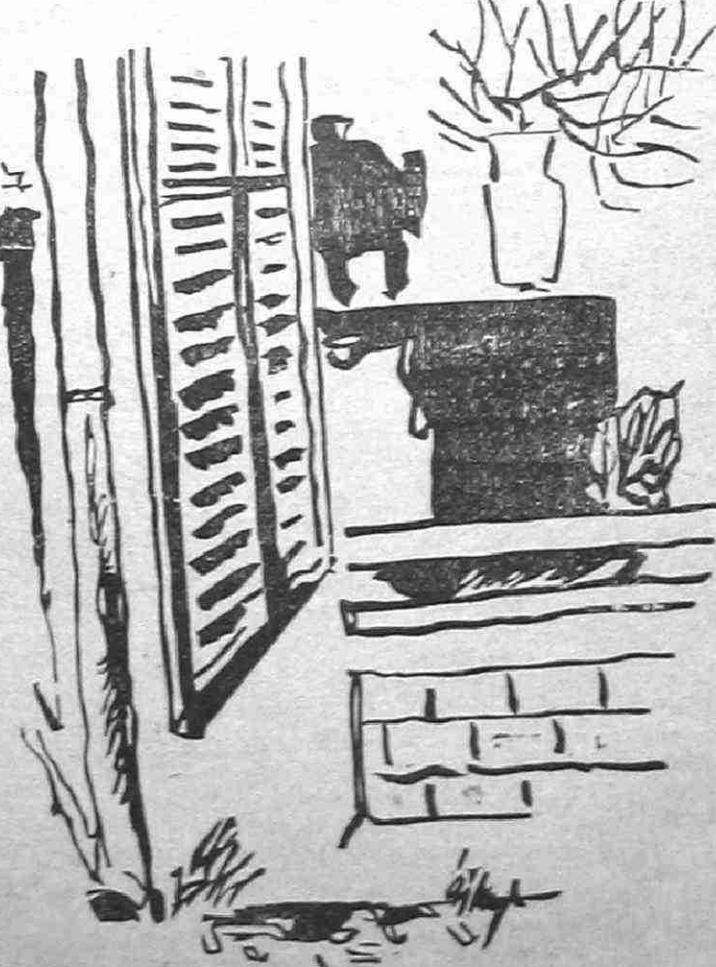
— 30 tết. Thu không dám đương nhiên nói một câu mới rất tự nhiên: một chứng cứ là Thu yêu mình. Tại sao Thu lại thấy chiều ba mươi tết là buồn: hai chứng cứ là Thu yêu mình.

Trương mím cười về câu chưa có ý nghĩa khôi hài.

Chàng rút bút máy biên thêm.

— Trương Thu bài đầu yêu nhau. Chàng sung sướng khi có ý viết hai chữ Trương Thu liền xát thành một chữ.

Đến gần nhà Thu, Trương bỏ cuốn sò vào túi, chăm chú nhìn mấy cái cửa sổ sơn màu vàng nâu cánh mè rộng. Ở một chiếc cửa sổ ở phía rào sắt có tua mèn đèn trang. Trương đoán là buồng của Thu nằm. Chàng mong ngay lúc đó Thu bật ra ở khung cửa để chàng hỏi tên Mỹ và làm như nhân tiện đi qua ghé vào thăm một lát. Chàng đi chậm bước lại đợi vì nூn đã quá lần thứ hai; cứ chập chờn chàng hỏi trước là sẽ buông cười cho người nhà đứng ở trong nhà nhìn thấy mà bèn nêu tên người ấy lại là Thu. Không

thấy ai cả. Trương quả quyết bước vào công nhà tuy lúc đi chàng đã địoh bụng nên không gặp ai & cửa thi không vào. Nhưng chàng vào chỉ vì chàng không có can đảm quay lại để đi qua cửa sổ một lần nữa. Vào đến vườn, Trương thấy mình đã bao dạn quá, không phải vì đến nhà Thu nhưng chính vì đến vào ngày mồng ba tết theo đúng như lời mời của Thu. Gá hôm ba mươi chàng trả lời bắn ra rằng đến hay không đến thi xong chuyện. Chàng lại làm như không nghe thấy câu mời của Thu. Đến lúc là đã mắc mưu Thu và ngầm tỏ ra cho Thu biết rằng hôm đó rõ ràng mình nghe thấy mà làm như không nghe thấy chỉ vì mình đã yêu. Chàng ngầm nghĩ:

— Đầu bà họ tình ranh lâm.

Thấy trong nhà mọi người đương quây quần đánh bạc chung quanh cái bàn tròn, Trương yên tâm, không thấy cuộc đến chơi đột ngột của mình là chương nữa. Mỹ chạy ra mời. Họp, người quen chàng, cũng có đầy. Cảnh cất tiếng nói:

— Anh Trương! Tình cờ nhỉ!

Nhiều người quá nén Trương đưa mắt tim một lúc lâu mới trông thấy Thu ngồi nép sau một bà cụ; dáng chàng nàng chỉ ngồi kế cho vui.

Hôm nay Trương thấy Thu có dáng phấn — lần đầu chàng trông thấy Thu đánh pháo — nên hai con mắt của nàng Trương thấy đen và sáng hơn. Chàng nhìn Thu, trả lời:

— Tình cờ hay là không tình cờ? Có lẽ không...

Chàng loay hoay tìm cách giảng cho câu nói của mình có nghĩa đối với mọi người khác:

— Có lẽ không, vì...

Nhưng chàng tim không ra và bỏ giờ câu nói, theo Mỹ đến chỗ bàn đánh bài. Tân, em Mỹ, đứng lên nhường cửa. Trương làm bộ ngăn ngại nhưng sau cũng ngồi vào đánh.

— Tết chỉ có cái thú đánh bạc. Nhưng tôi không biết đánh với ai vì chỉ có mình áo tết với mình. Cứ mỗi năm tết đến tôi lại bắt đầu buồn, buồn ngay từ chiều ba mươi.

Trương thấy Thu nhìn chàng lúc chàng nói đến câu ấy. Chắc Thu đã nhớ lại câu nàng nói chiều hôm ba mươi lúc đứng ở hiên tần chàng ra công.

Nhân nói chuyện về cuộc họp bạc, Thu thêm một câu:

— Mà em nhận ra rằng ở nhà này năm nào cũng vậy, cứ mồng ba mươi bắt đầu đánh bạc.

Bà cụ ngồi cạnh Thu — mà Trương chưa biết rõ thứ bức đối với Thu — mỉm cười nói:

— Truyền! mồng một thì đi mừng tuổi, mồng hai thi về quê...

Câu nói của Thu làm Trương giật mình; có lẽ Thu muốn nhắc chàng đến câu mới hôm nọ; thế mà chàng đã đến tuy câu mới rõ ràng chàng không nghe thấy. Thu hơi lánh mặt sau bà cụ và mỉm cười, hai con

mắt sáng lèo cò về tình nghe. Không lúc nào như lúc ấy. Trương nhận thấy bao nhiêu cái đồng yêu trong vẻ mặt kiên hanh của Thu. Chàng muốn rằng những điều từ nay đến giờ là đúng cả và chàng muốn cái mỉm cười kiên hanh của Thu là cái mỉm cười được biết chàng đã mắng mưu.

Trương trả nén bạc dạn; vừa rút bài chàng vừa có ý nhìn Thu nhưng lâu lắm chàng không thấy Thu nhìn mình nữa. Thu mỉm nói chuyện với bà cụ ngồi trước mặt mà lúc đó Trương đã biết là bà Cát, một bà dì của Thu. Khi rút bài bị bắt, hai bà cháu nhìn nhau cười

dò ý trước mặt cả mọi người mà không ai có thể nghe ngửi được. Chàng đã cởi bài lên dĩa nói:

— Đến lượt ai bắt cái?

Trương đã ngã ra. Chàng đặt tay lên vị nói:

— Vào này ăn được đồng vào mới... ngọt la.

Chàng không có ý dẫn vào hai tiếng « ngọt la » và cũng không nhìn Thu, nhưng chàng biết là Thu nhìn mình. Họp thi chắc không thèn dè ý nhớ đến một câu về vợ chàng nói trên xe điện được, chàng không sợ lộ. Thu cũng có thể không nhớ đến những nếu Thu nhớ đến mà nếu lại tỏ ra cho chàng

Trương sung sướng quá; nhân vẫn ấy được vơ tiền cẩn lảng, chàng mỉm cười nói dẽ dỗi cho Thu biết là chàng đã hiểu rồi:

— Rồi sống lúc nào cũng như phút này thi cảnh nào cũng đẹp. Nắng cũng đẹp mà mưa cũng đẹp.

Chàng lì ô dài, dẽ tay lên lấp bắc giấy nói tiếp:

— Sung sướng quá.

Cụ Bát nhìn Trương nói:

— Ông ấy đỗ quá. Dì cháu chúng mình thi chỉ thấy bắt cả đời.

Thu nói:

— Đành dẽ thua với được. Người được thi vui, người thua cũng thích không kém gì...

Hợp nói:

— Cái đó thì hơi nghĩ.

Trương giật mình nhìn Hợp một lúc. Chàng yên tâm tự bảo:

— Không. Hợp không có ngầm ý gì cả.

Canh bac tan, Trương còng đi với Hợp ra đợi xe điện.

Chàng nhớ lại trước đã định dặn Hợp đừng cho ai biết là mình mắc bệnh lao, nhưng lúc này thi chàng không dám nói vì nói tắt Hợp sẽ sinh nghi. Trương bắt tay Hợp lên xe điện. Chàng ngồi ở hàng nhất, thu hình vào một góc, đầu dựa cửa kính nhìn ra đường.

Thấy bóng mình trong kính, chàng lùi ra dè nhìn nhưng không rõ nét mặt. Chàng lắc đầu xua đuổi một ý nghĩ khó chịu:

— Không, mình không chết được. Độ nọ mình đã định đến hỏi đốc tờ mà mãi vẫn chưa đi.

Chàng loay hoay tìm cách nào hỏi cho biết rõ được sự thực.

Nghỉ một lúc, chàng thấy bức tức:

— Không, dẽ lúc khác, lúc này mình bấy vui dã.

Trương nhớ đến câu nói với Cảnh khi mới vào nhà Thu và tự trách không nhanh trí khôn tìm ngay được cách giảng nghĩa đến nỗi phải bỏ g ở câu nói:

— Có lẽ không tình cờ vì... vì làm sao?

Nhưng lần này chàng cũng không tìm được cách giảng nghĩa cho xuôi. Chàng lầm nhầm tìm mãi và công việc ấy làm chàng quên không nghĩ đến bệnh của mình nữa.

(Còn nữa)

NHẤT LINH

Kinh

KÍNH CẨM THỊ

KÍNH LÃO

KÍNH DƯƠNG MỤC

Kính thuốc hiệu F/LOCHROS của Pháp Quốc dùng để di ngudi nắng.

Có đủ các hạng gọng kính để thay đổi

Có đủ mày và đỗ dùng để chữa kích

Ở xa gửi linh hỏa giao ngắn

DAO-LAP

97 — Hàng Gai — HANOI

sung sướng, nhưng Trương đã biết thừa là phi «obj tổng cù» thi «tam tổng bát». Cụ Bát nói:

— Cơ sự cứ như thế này mãi thi dì cháu ta đến hết vốn liếng.

Thu nói:

— Cháu chỉ tiếc mắt đồng hảo ván mới của cháu.

Nàng vừa nói vừa nhìn theo đồng hảo và Trương vơ về phía mình, vì lúc đó chàng cầm cái. Trương nhặt riêng đồng hảo ván bò vào ví làm như quả quyết không muốn cho đồng hảo trở về với Thu nữa. Nhìn thấy Thu cau mày thất vọng, chàng lấy làm thích. Bỗng chàng yên lặng, loay hoay nghĩ cách dò ý từ Thu,

biết tức là Thu đã dè ý đến chàng ngay từ khi gặp trên xe điện và tức là Thu có thiện cảm với mình. Trương vừa đánh bài vừa ngóng agóng đợi.

Thu với bà dì lại mỉm cười nhìn nhau. Thu nói:

— Dì thử tính lại xem. Nbj với tú với ngũ vị chi là... Nàng cười:

— Hình như là mười một mươi rưỡi, dì ạ.

Rồi dột nhiên không có cơ gì cả nàng ngang nhiên ra phía cửa sổ, chớp mày hai hàng mi. Nàng cắt tiếng nói một mình:

— Giới cù âm u mãi không thấy nắng mới.

TIN VAN...

VĂN của LÉTA

« HAI mắt mờ lè của tôi linh cảm dè vào bóng hoa mà mơi nay hôm qua, dè Lan vừa cầm dây

« Trêu ngắn nước trong cốc pha lê, dỏa hồng rủ rượi dã dè rơi mấy cánh lán ứa như mây giọt hayết lệ của người trinh nữ mới qua đời.

« Dưới một trời xuân tung bừng nhang tiếng pháo nổ trong các làng xóm xa vời, ô xe long hối ngang lảng lẽ lượt đi dưới một vòm cây theo tiếng bốn bánh xe rạc rời, lăn trên một mảnh sân đá sỏi. »

Ván chuong sao mà êm tai thế! Rõ tung mạch, tung đoạn. Lại bóng bẩy nữa. Nào « mắt mờ lè », nào « huyết lệ của người trinh nữ », nào « trời xuân tung bừng » với tiếng pháo trong lảng xóm « xa vời ».

Tưởng chừng một áng văn cầm áu của một ngọn bút bay bướm lúc chun chún hồn thơ...

Nhưng không phải thế. Đó là... để các bạn đoán được. Đó là... những lời nói chuyện.

Nhưng câu ở riêng một người trẻ tuổi, nói cho cái tai một người trẻ tuổi khác nghe!

◆
Người trẻ tuổi nói tiếp:

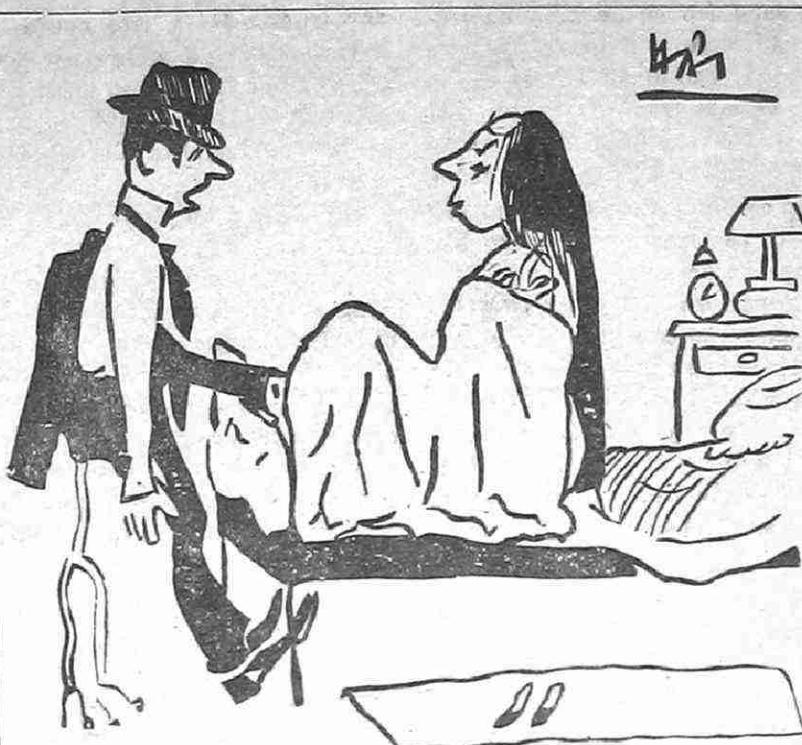
« Đã ba năm nay, khóc nhiều cũng tẹn lè, tôi vừa quên băng được cảnh đau lòng ấy thì một việc khác lại xé dồn lán tôi cũng ngậm ngùi. »

Và cứ một điều như thế, nói hoài: « Trong bầu không khí đầy mùi hương râm ghê lạnh, chúng tôi ngồi chờ những gác phát hieng lieng sǎo đến, giây phút mà mọi người cùng lò dồn thương tiếc một thiên tài lỗi lạc đã lận... »

Vân vân... Vì những câu hoa mỹ đó người trẻ tuổi nói trong mấy kỳ báo *Tin Mới*. Đó là một thiên tài thuyết ngón. Và tác giả của nó là ông Tam Lang.

◆
Đề hôm nay gặp ông Tam Lang, tôi sẽ nói với ông:

« Ngày ông Tam Lang ơi, trong *Tin Mới* vừa rồi, ông đã viết nên

Vợ — Con người gì mà lại thế! Phải biết nghĩ chứ! Suốt đêm nay người ta không nhầm được mắt, còn cậu...

CHỒNG — Dễ thường mơ tưởng tôi ngủ suốt đêm bay sao?

một thiên tài thayết rât ván chuong, thực: tôi lâng lâm sầm nǎo quá. Vì cái bài « Xuân về hoa rụng » ấy, trong lảng thơ ván cung ảm nhạc biết bao nhiêu tài năng lỗi lạc, đều thăng như in tiếng vang dội của tần linh. »

Chắc ông Tam Lang sẽ trả lời tôi:

— « V..ng, đó quả là một trang lè sữ lúu thương lán, tôi viết ra trong lúc cảm xác nồng nàn, dè là cho hết tiếng hòa oán bi ai của những khách hồng nhan, bạc mệnh. »

Rồi câu chú, câu anh, câu tôi, câu bác; hai chàng Lê Ta và Bình Chi, sẽ làm cho cuộc ván chuong đậm thoại, tung bay lên bao nhiêu đoạn... vừa trác, vừa băng...

Nói dứt vây mà chờ thôi! Chứ nếu thực thi Lê Ta sẽ hóa anh dò gần mặt.

Ấy là vừa mới thử bắt chước một tí, mà suýt nữa tôi nói theo giọng ván Tam Lang.

Gloing ván Tam Lang?
Nó thế này: trác, trác, băng, băng, băng, trác... v. v.

Một thí dụ:

Trong bầu không khí đầy mù sương tràn khê lạnh (trác), chúng tôi ngồi chờ nhung giây phút thiêng liêng sắp đến (trác), giây phút mà mọi người cùng tổ dấu thương tiếc một thiên tài lỗi lạc đã lận (băng).

...Đúng bến lù trầm khói còn ngửi ngọt lúa hương (băng), ông đọc bài diễn văn khen lũ sự nghiệp của nhạc sĩ Thái h Pa (băng). Trong lúc cù lợt càng đứng lên, yên lặng (trác)

...Trên bão đường giây, thanh âm réo rát (trác), giữa lúc hai lá màn đèn từ từ nở rộng (trác), dè lộ bên trong một bức ảnh bán thân (băng).

Cứ thế mà đi. Đầu đầu, đầu đầu, đầu đầu.

Ở tiều thuyế cũng như ở phỏng sự, cũng như ở tường thuật, cũng như ở những bài văn khôi hài: một câu băng, một câu băng, rồi một câu trác; một câu trác, một câu trác, rồi một câu băng.

Y như những nhịp đều đều của tiếng chèo thuyền.

Không! — Y như những tiếng ngày.

LÉTA

Vay mượn

LÀ nén hết sức tránh nugen một người bạn già hay người bạn gái bắt mày ô dù, khăn quàng của họ v. v... Đối với nỗi vui người, sự cho mượn một thứ đồ thường dùng của họ thật là một sự hy sinh.

Còn những chỗ thân mật lắm, ta mới có thể được hỏi mượn hay cho mượn những thứ đồ dùng riêng như quần áo, tất tai v. v... Dù sao, các thứ đồ dùng khi đem trả người mà mình mượn cũng phải đem đưa ra lại hay là lại.

Sử lịch thiệp bắt buộc ta phải nhận lời mượn của người khác, và khi ta giao đồ mượn, ta phải giữ một nét mặt vui vẻ. Ta cũng nên tránh không cho một người nào không được khả năng mượn một thứ đồ thường dùng gì, dù ít giá trị cung vậy.

(Còn nữa)
Thé Hưng

Sách, Báo mới

— *Tinh huệ* (thơ) của Bich Khê, do Trọng Miêu xuất bản, giá 0đ.60.

— *Le Guide pratique du commerçant et de l'employé de commerce*, Edition Bắc Hà xuất bản, giá 0đ.40.

— *Pháp Việt*, tuần báo xã hội và trào phúng của Ông Ngô Thanh, số xuất bản ngày thứ bảy 20 Mars 1940. Tòa báo phố Thụy Ruột, Hanoi.

Câu ô

Cần giáo viên

Hội đồng Hỗn chính xã Khuê-huyện
Phủ Thành-ox, Hà-đông cần tìm ngay
một ông giáo để học qua lớp sơ-phân.
It ra cũng có bằng Sơ-học Pháp-việt.
trời vào tháng 25, hành kinh tối để
quản đốc hùng Hùng-học. Ngoài
nguyên hùng, lại có nhà ở và đã dùng
tuum tài cho cả gia quyền ông giáo
Ai muốn nhận, xin đến thương lượng
với Ông Bảo-thien Ngôn, 8 Rue de
Euless, sau phố Tiên-sinh, gần bến
cầu bến Quảng-thien, Hanoi, chia từ
5 giờ.

ENSEIGNEMENT par CORRESPONDANCE

Français - Mathématiques - Sciences
Mécanique
Préparation au C.E.P.C.I. 2p.00
Cours de 1ère et de 2ème P. S. 3p.00
Préparation au B. E. et D. E. P. S. I. 4.00
Cours de Français pour les adultes 2p.50
Pour tous renseignements, écrire à

L'École Triton
u. 812 & 10 Boulevard Maréchal Lyautey
Joindre une enveloppe timbrée pour la réponse.

Xem bệnh không mất tiền

Ở phố Hàng Bông số nhà 81, từ trung có ông lang Quất
hiện VŨ-DUY-TIỀN theo lối tò truyện không có mờ cửa hàng
lòe loẹt chỉ chăm nghiên cứu sách thuốc, chữa cả nội ngoại
khoa, ai có bệnh gì xem mạch kê đơn bốc thuốc rất chín chắn.

Có môn chữa lao khái rất hay, người dân bà phải bệnh sản
mòn ho nặng, sốt chiếu chữa rất công hiệu, nhà nghèo cho
đơn không lấy tiền.

At hỏi gì để thư: VŨ-DUY-TIỀN
81, Phố Hàng Bông - HANOI

QUẦN ÁO TRÈ EM

Mùa hè năm 1940

bán buôn bán lẻ

khôp Đông-dương

VINH LONG

Các nhà buôn nên

viết thư về hỏi

giá và lôg mẫu

81 - Rue Ciatelle - Hanoi

CÓ CỨNG MÓI ĐÚNG ĐẦU GIÓ

Cha mẹ

(Liếp theo)

Không phải con tôi !

KÝ TRƯỚC, ta đã thấy luật pháp thật thà định rằng hễ bắt cứ đứa trẻ nào sinh ra 180 ngày sau hôm cưới và trong 300 ngày sau hôm ly hôn cũng là con của người chồng cả.

Nhưng luật pháp có thật thà như vậy là đối với những người nào thật thà mà thôi. Thị dụ như những người muốn co con mà ấm, đứa nó hao hao giống ông lang gieng cũng được.

Còn như ai không có tình dễ dãi quá như thế thì luật pháp cũng đã nghĩ

cách cho mà tự vệ.

Cách ấy là cách ra trước tòa xin lên án không thừa nhận đứa bé ra đời không được hợp thời.

Nhưng có phải người cha lúc nào cũng có quyền không nhận con không? Nhất định không. Vì đứa trẻ có quyền lợi của đứa trẻ: nó sinh ra vào thời kỳ hôn phối là nó có quyền làm con người chồng. Nay muốn làm mất quyền ấy, thì người chồng phải nên ra chứng cứ rõ rệt mới được.

Chứng cứ rất rõ rệt trong trường hợp này: hai vợ chồng lấy nhau chưa được 180 ngày mà vợ đã vội cho đứa con ra đời. Lúc đó, người chồng chỉ có việc bảo: « nó không phải con tôi ! »

NGUYỄN

— Trò nghịch từ hồi nào?
— Thưa thầy con nghĩ từ hồi
vua Quang-trung lên ngôi?
— ????

là xong chuyện. Vì, như ta đã biết, từ hôm thụ thai đến hôm giở da, chóng nhất cũng phải 180 ngày. Vậy thì đứa bé đẻ trước ngày ấy át nó phải hoài thai trước hôm cha mẹ nó lấy nhau, và vì thế, nó rất có thể là một đứa con ngoại tình.

Tuy nhiên, nó vẫn có thể là một đứa con nội tình được. Vì bết đâu, cha mẹ nó trót khi lấy nhau đã không... — Xin nói một cách văn vẻ — đã không cùng nhau dành vẫn hai chữ ái tình cho đến hết rồi. Thế cho nên, nếu người chồng biết người vợ có mang hôm cưới thì về sau không thể không thừa nhận đứa con đẻ ra được nữa. Đứa con ấy, dẫu

là con ai cũng mặc, người chồng cứ phải nhận là con mình. Kè như vậy thì cũng hơi úc cho người chồng một chút, nhưng dã trót thì phải trét,

dã đì cưới một cô con gái có chửa thì dành phải nhận con làm con mình, như vậy là đang đời lắm rồi.

Trong một trường hợp nữa, người chồng cũng mất quyền nhận con; đó là khi nào người chồng đã đì khai sinh cho con, đã ký vào giấy khai sinh của đứa bé. Vì làm thế, tức là nhận rằng chính mình là thủ phạm rồi.

♦ ♦ ♦
Nếu đứa trẻ khôn ngoan sinh vào thời kỳ Lôn thú, thì người chồng không muốn nhận là con phải khó khăn mới dẫn chứng được. Là vì hai vợ chồng ăn ở với nhau, thì con cái sinh ra thường tình là con của người chồng rồi. Nay người chồng không muốn nhận cái đặc quyền làm cha, không kháng một mực rằng đứa con sinh ra trong trường hợp ấy không phải là của mình thì chỉ có hai lối: một là anh chồng điên, hai là anh chồng không ăn ở với vợ trong

thời kỳ thụ thai đứa trẻ, nghĩa là từ ngày thứ 300 đến ngày thứ 180 trước hôm sinh ra nó.

Bảo anh chồng điên còn dễ, chứ dẫu dù chứng cứ rằng anh ta không ăn ở với vợ trong thời kỳ vợ thụ thai mới thực là khó. Vì theo luật, người ta cần phải biết chắc chắn rằng chồng không phải là cha đứa trẻ, mà biết làm sao cho chắc chắn được, làm gì có người chứng kiến những lúc thụ thai. Luật đã không dám tin ở lời nói của người chồng rồi. Vậy chỉ còn hai cách: một là có chứng cứ bắn hỏi rằng trong thời kỳ thụ thai, người chồng ở xa, không thể về với vợ được; hai là vì bị thương tích, mồ xé gi mà người chồng không thể có con được trong thời kỳ ấy. Thị dụ như người chồng phạm tội bị giam trong thời kỳ thụ thai, mà vợ không thể vào thăm được, hay bị nạn ô-tô nát liệt giường ở nhà thương chẳng hạn, thì đứa con sinh ra giống ai thì giống chứ không sao giống người chồng được.

Ngoài hai cách ấy, người chồng dẫu có một mối ngõ lớn, hay hơn nữa, dẫu tin chắc rằng đứa con vợ đẻ ra là con một người khác, cũng phải cần rằng mà nhận là con mình vậy. Nếu người chồng tạng vốn không thể có con được chẳng hạn; vì làm sao mà bết một cách chắc chắn rằng tạng người chồng là thế? Khoa học có khi lầm; và lầm ở đây không thể được rồi. Hay là vợ có ngoại tình mà chồng bắt được quả tang

cũng vậy: đứa con sinh ra, nó có thể là con của nhân tình vợ, nó cũng có thể là con của người chồng bị thiệt thòi và đánh nhìn đứa con là con của mình, dẫu có giống nhau tinh của vợ như tạc khuôn. Chồng lúc đó chỉ còn một cách vuốt bụng thở dài mà thôi.

Nào chỉ có thể mà thôi đâu. Một người chồng thấy vợ đẻ ra một đứa trẻ giống ông hàng xóm, rồi có những cớ bắn hỏi rằng bôm thụ thai nó, mình ở mãi bên Lào, không thể về để làm cha nó mà muốn không thừa nhận nó thì phải tức tốc làm cho ra ngô ra khoai ngay ười được.

Vì luật pháp hà tiện thì giờ lâm, chỉ cho người chồng một thời hạn rất ngắn để làm cái việc ấy. Nếu người chồng ở nhà với vợ, thì chỉ được v垦 vụ một tháng kể từ hôm sinh ra đứa trẻ để đem ra trước tòa án nơi mình ở. Nếu vợ giấu sự sinh nở hay minh di biệt tích, hay bị giam cầm, bị nhốt vào một nhà điều náo chẳng hạn, thì được hai tháng kể từ ngày biết hay ngày về.

Nếu quên đi, hay nhầm đem việc ra tòa một ngày sau cái thời hạn ngắn ngủi ấy thì không còn mong gì nữa: đứa con giống ông hàng xóm kia luật pháp bắt minh nhận là con mình cho đến già.

(Còn nữa)

T. VÂN

BANG IN

MÃY
VĂN
THO'

TẬP MỚI

MỘT CÔNG TRÌNH ĂN LOÁT QUÝ GIÁ NHẤT
TỪ TRƯỚC TÍM NAY

Ngày xuân giáng bút

Cứ năm cũ qua, năm mới tới, thì dù người ta, bắc cù ai, ở vào địa vị nào, cũng muốn biết trước cái hoàn cảnh thay đổi trong suốt một năm mới đó của mình.

Theo thần pháp về khoa-học lây số Tử-vi của Tàu, thì người ta tính những ngày sao chiếu mệnh mỗi năm mà đoán ra được những việc huyền bí về tương lai của mọi người. Khoa học nay hết thảy những nhà tri-thức có kinh đều công nhận là rất đúng, vượt hẳn lên trên những khoa-học đó của nhiều nước khác.

Gặp dịp xuân này, chúng tôi muốn có một thứ qua đặc-biệt biểu các ngày khi gai tri, mà có thể coi đó là những ngày giáng bút tiên tri cho cả một đời mình hay trong một năm đó, nên chúng tôi xin:

Lấy biểu hán mỗi anh, chỉ em một lá số Tử-vi

Lá số tử vi này sẽ lấy bằng chử nho và giải đoán rõ ràng ra bằng quốc ngữ, rồi đánh máy rất minh bạch. Trong đó sẽ đoán cẩn kẽ cả tiền vận, hậu vận suốt một đời mình, và nếu người nào muốn biết riêng một nguyên vọng gì của mình trong năm đó có đạt được không, thì sẽ được giải đoán rất tường tận.

Các ngày, ai muốn có lá tử vi quý hóa nói trên, mà lại do những ca khoa cử lão thành đã từng lấy nhiều tử vi cho mọi người lấy giáp, thì nên kịp viết thư về và định tuổi cùng ngày sinh hàng đẻ để cho nhà thuốc Thượng-Đức, 15 phố Nhà-Chung Hanoi và có kèm mandat 2p 00 để mua một quyền C.C.K.P. của nhà thuốc Thượng-Đức xuất bản.

Sách C.C.K.P. có trên 1 nghìn bài thuốc chữa đủ các bệnh thông thường giàn dị, giá 200 trang, in bằng giấy bonfafft hàng tốt, gặp ngày xuân này, ai mua một quyền, thì được lấy biểu 1 tập tử vi như nói trên.

Có một lá Tử-vi để chỉ những phương châm cách hành động của mình — Có một quyền Cáp-Cầu Kỳ Phương để tránh khỏi những bệnh tật tai ách, mà hàng năm lại đỡ một số tiền lớn chi phí về thuốc thang, tuy thực là hoàn toàn lợi ích trong sự sinh hoạt của người ta. Các anh, chị em còn đợi gì mà không viết thư về xin lấy biểu 1 lá Tử-vi, gửi mandat về mua 1 quyền C.C.K.P.

CHÚ Ý: Trên cuốn sách đó, các ngày phải chọn số 20, tên tiếng lấy Tử-vi biểu các ngày kia số 20, ngày là các ngày phải gửi mandat về trước nhất cả.

Thư và mandat xin để cho:
Nhà thuốc THƯỢNG-ĐỨC
15, phố Nhà Cung, Hanoi

4 BÁC LÔI THÔI, LÂM THẨN

DONG 30H

NGHỆ THUẬT LÀ GI

(Tiếp theo kỳ trước)

Những quan niệm và những cách giải thích về nghệ thuật của các nhà tư tưởng xưa nay phiền phức và rất khác nhau. Mỗi người định nghĩa nghệ thuật theo ý riêng của mình. Có lẽ nhà triết học có đủ cái dũng量 và Bergson, nhà triết học nổi tiếng khắp hoàn cầu, trên many trang trong quyển «*Tổng Cửu*» (*Le Réve*) có trình bày một quan niệm rất xác đáng. Chẳng huật của ông sẽ có ích cho các bạn. Chẳng lời sẽ có lời bàn thêm ở sau. (1)

«L'art est une vision plus directe de la réalité»
(Bergson)

Dо đây, lúc nguyên ủi, sự khác nhau của các nghệ thuật. Do đây nữa, cái chuyên riêng của các khuynh hướng. Nhà nghệ sĩ này quan tâm đến màu sắc và hình thể, và bởi nghệ sĩ yêu màu sắc vì màu sắc, yêu hình thể vì hình thể, bởi nghệ sĩ cảm thấy những cái đó vì những cái đó chứ không phải cho mình, chính cái đời sống bên trong của sự vật nghệ sĩ nhận thấy qua các hình thể và các màu sắc. Nghệ sĩ đem cái đời sống ấy đến sự nhận xét của chúng ta, lúc đầu còn ngạc nhiên. It ra là trong một lúc, nghệ sĩ cởi bỏ cho chúng ta những thành kiến về hình thể và màu sắc, nó len giữa con mắt chúng ta và sự thật. Và như thế nghệ sĩ đạt được cái cao vọng nhất của nghệ thuật, ở đây tức là làm cho chúng ta biết Tự-nhiên. Nhiều người khác lại cùi mình trên tâm bồn họ. Dưới hàng nghìn những hành động sinh ra để vã ra ngoài một tình cảm, sau cái tiếng gọi tâm thường và xã hội nó giải bày và che phủ một trạng thái tâm hồn cá nhân, chính cái tình cảm, cái trạng thái tâm hồn giản dị và nguyên chất mà các nghệ sĩ đã tìm. Và để khuyến khích chúng ta cũng cố sức như thế đổi với chúng ta, họ tìm hết cách để cho chúng ta nhìn thấy một vài phần những cái gì họ đã thấy: bởi những dàn xếp dịp diệu của các iếng, tự xếp đặt cùng nhau, và linh động một đời sống đặc biệt, họ nói cho chúng ta, hay hơn, họ

khiến chúng ta nghĩ đến những sự vật mà tiếng nói không thể giải bày được. — Những kẻ khác lại đào sâu hơn nữa. Dưới những nỗi vui, buồn ấy, kẻ ra thi cũng có thể đi đến thành lời nói được, họ sẽ giữ lại một cái gì không còn liên lạc với lời nói nữa, một vài nhịp điệu của cuộc đời và của hơi thở ăn trong thâm tâm con người hơn cả những tinh tinh kín đáo nhất, bởi vì là cái luật linh động, thay đổi ở từng người, của sự truy lạc hay sự kích phát, của những tếc thương hay hy vọng. Gõ ra và làm rõ rệt hơn cái bản nhạc ấy, họ khiến chúng ta chú ý đến; họ khiến thế nào chúng ta không chú ý mà tự dẫn mình vào đó, như những người qua đường nhập vào một cuộc nhảy múa. Và, do đó, họ khiến chúng ta cũng làm rung động, ở tận trong thâm tâm chúng ta, mọi cái gì chỉ đợi dịp để rung động.

Như vậy, — dù là hội họa, điêu khắc, thi ca hay âm nhạc — nghệ thuật không có công việc gì khác là bắt đi những hiệu ứng có lợi thực hành, những thường thức được lặp lối và xã hội công nhận, sau nữa tất cả những cái gì che đậy sự thực, để khiến chúng ta được đứng ngay trước mặt sự thực. Vì một sự hiểu nhầm về chỗ này mà sinh ra cuộc bàn cãi về tả chân và lý tưởng trong nghệ thuật. Nghệ thuật chắc chắn chỉ là một cái nhìn bao quát thẳng đến sự thực hơn. Nhưng cái nhìn cảm trong

Thân thể

Hồi Thương-de!

Người nhìn xem, Người đã cho thân thể,
Binh thịt xương đẽ ứng chứa linh hồn.

Người đã cho những bàn tay hoa nở,
Những cây châm, chờ mạnh búp tơ măng.
Người thu góp gió mây trong miệng thở,
Nơi mắt người, Người gửi ánh sao trăng:

Mắt sâu sáng thấp đèn soi vũ trụ,
Và tai rèn thu cắt nhạc không gian;
Và tóc ướt vạn mùa hương ủ,
Và ngực vang ngân diệu nhịp hoàn toàn;

Và cõi dung như minh cây vững chãi,
Và vai ngang như mặt nước xuôi dài:
Hồi Thương-de, Người công phu biết mấy!
— Nhưng một sầu thương nấp giưa lâu dài.

Nghìn yếu đuối theo sau nghìn yếu đuối,
Bước ngày mai sẽ chồng dấu hôm nay.
A! thân thể! một cái bình tội lỗi!
Đất sờ sinh đã hóa lại bùn lầy!

Xương với máu có bao giờ mỏi mệt,
Mông hao giờ buông nhả vú cay chua!
Thân không chán đau, ngực sầu thở chết,
Tay bỗng thân và tay nữa ôm mồ.

Xin thương lấy những mầm khô, trứng dập
Những thân leo, xin Thương để dung thương
Thân quá nặng nên hồn sa xuống thấp,
Chớ giận chi những kẻ mất thiên đường!

Nếu Chúa biết bao nhiêu lòng hốt hoảng
Trong sầu đen đã gãy cánh như doi;
Nếu Chúa biết bao nhiêu giọng lệ đắng
Chảy như sông, không rửa sạch sầu đời;

Nếu Chúa biết bao nhiêu hồn ly tán
Vì đã nồng binh lửa ấp lên môi:
Thi hẫu Chúa cũng thẹn thùng hối hận
Đã sinh ra thân thể của con người.

Huy-Cận

suốt ấy tức là hàm xúc cái ý lia xa những công lý thiền cận, một sự vị tha tự nhiên, và riêng biệt của khứu - giác hay ý-thức, sau cùng, một cái quan niệm không vật chất về cuộc đời, chính là cái mà người ta vẫn gọi là quan niệm lý-tưởng. Thành thử chúng ta có thể nói, không phải là làm lỏng ngũ đậu, rằng

tác phẩm càng theo tả chân khi tâm hồn càng theo lý-tưởng, và chính là phải lý-tưởng hết sức mà người ta mới chạm đến được sự thực.

Bergson

(Le Rire)

T. L. lục dịch

(b) Mấy lời nói đầu này, vì trong số trước nhà ta có xếp nhầm và mất mấy chữ, vậy nay đăng lại.

SẮP CÓ BẢN :

ĐỤC NƯỚC BÉO CÒ

HAY LÀ

Truyện một lần trò ghen-tuông rất gay-gắt và thê thảm giữa hai chị em ruột cùng lấy một chồng

Tiểu-thuyết của

TRƯỜNG-TUU

MINH-PHƯỢNG XUẤT-BẢN

Giá Op.25 — cước Op.08

Tổng phát hành: Bắc-kỳ

LIBRAIRIE CENTRALE 110, Pont en Bois — Hanoi

Prochainement : 60 Ed. Borgnis Desbordes

LÚA THIỀNG

TẠP THƠ ĐẦU của HUY-CẬN

(do họa sĩ TÔ-NGỌC-VÂN trình bày)
Thuộc về loại sách Mỹ thuật BỜI-NAY

In hai màu

— Sẽ dành riêng cho bạn yêu sách đẹp những bản in lên nhiều thứ giấy quý trong đó có giấy IMPÉRIAL ANNAM À LA CUVE,
— Vì hiện giờ tiền giấy và tiền in tăng lên gấp bội, nên chúng tôi chưa có thể định giá ngay được; các bạn chờ xem ở một kỳ sau
MỖI BẢN LÚA THIỀNG SẼ LÀ MỘT CÔNG-TRÌNH MỸ-LHUẬT

TIN TRONG TUẦN LỄ

(Tiếp theo trang 6)

Một người Hoa kiều định mờ một nhà máy giấy lớn ở Kiến-An thuộc huyện An-drong. Người này đã mang bản đồ nhà máy đến hỏi các sở chức trách xem mỗi năm phải trả thuế bao nhiêu.

Những phu làm con đường Bắc-giang — Lao-kay khi trở về quê quán sẽ được đặc ân một ngòi vị trong lèng xứng đáng với chức vụ hay công lao của mình mà không phải nộp lệ phí gì hết.

Năm nay Hanoi lại mở hội chợ, song kha Đầu xảo và binh cần đến nên ban tổ chức Hội chợ định cho mờ ở kha đất ở cạnh nhà Cercle sport, & trước phủ Toàn quyền, và sẽ cho dựng những khu nhà chờ như ở Hội chợ Hai-phong năm trước.

Hội thi đúc (Septo) Hanoi đã khánh thành sân vận động mới ở đường 214, giáp phố Davillier. Sân rộng tới 20 ngàn thước vuông (lớn hơn sân cũ).

Lực sĩ mười tinh ở Bắc-kỳ về dự cuộc diễn kinh, công chúng tới xem có tới 5000 người.

Mấy số lớn kỳ xổ số Đồng dương vừa qua đều bán ở Nam-kỳ, một nhân viên sở Bưu điện Saigon trúng 10.000đ Trung-kỳ và Cao-môn cũng trúng hai số 5.000đ. Bắc-kỳ không được số lớn nào.

KẾT QUẢ CUỘC XỔ SỐ

Tombola Ánh - Sáng

Đúng 9 giờ sáng chủ nhật 10 Mars 1940, đã mở xổ số Tombola Ánh Sáng tại hội quán K. T. T. Đ., trước mặt ông Minot đại diện quan Đốc Lý Hanoi và ông Chrétien, thưa phát lại (huissier).

Các số trúng đặng dưới đây :

Một bộ đồ trá : 03483 05360 25262
15282 20827

Một bút máy : 00020 29743 03408
29028 15193

Một súc lụa : 29098 08080 02640
25263 02906

Một đồng hồ báo thức : 02756 11183
15461 02804 19950 09050
26612 07543 22112 25535

Một xe trẻ con : 01250

Một bàn giáng : 07682

Một lú hương : 09295

Một tranh sơn : 23780

Một tranh lụa : 17574

Một đồng hồ deo tay : 10601

Một salon : 21349

Một xe đạp dân ông : 10040 19658

Một xe đạp dân bà :	06896 18198
Một xe nhả :	11842
Một tòa nhà gạch (số độc đáo)	19007

LỜI CẢM TẠ

về dịp lễ khánh thành sân vận động mới Septo hôm 10 Mars 1940

Hội Thể Dục Bắc-kỳ chung tôi xin cảm ơn trọng cảm tạ :

Quan Thủ Hiển Bắc-kỳ Rivoal đã đến chúc mừng buổi lễ khánh thành sân vận động mới Septo hôm 10 Mars 1940.

Các báo đã có công cỗ động cho hội Septo một cách rất nhiệt liệt.

Phóng thể thao phủ Thống sứ Bắc-kỳ đã giúp hội Septo một phần lớn về việc tổ chức các cuộc thi Điền kinh các giải quan quân Bắc-kỳ, lại cho mượn từ đó quê đơn sân vận động.

Tòa Đốc-lý thành phố Hanoi đã cho mượn xe trolley và xe lăn để lăn lại piste chạy cùng sân đá bóng.

Sở ướm các thành phố Hanoi đã cho giồng nhiều cây vào hàng rào và trang sân vận Septo.

Sở xe điện đã có nhã ý cho đỡ xe điện (arrêt facultatif) ở ngay công hội Septo phố Davillier.

Sở cảng Hanoi đã cho muộn nhì tên binh đến giúp việc trật tự.

Trường võ bị Pháp (Crip) đã phối nhiều huấn luyện viên người Pháp đến hợp tác với viên Giám đốc chuyên môn Septo để khảo sát các cuộc thi Điền kinh Bắc-kỳ.

Trường Thăng Long đã cử nhiều học sinh đến tham dự vào các cuộc cờ động toàn thể (mouvements d'ensemble) hợp với học sinh Septo cùng biểu diễn.

Hội Olymique Haiphonnais đã cử đội bóng tròn lên đấu cùng đội bóng Septo một cuộc đấu thân thiện.

Đoàn hướng đạo Hồng Đức và đoàn Phù đồng Thiên vương đã cử nhiều Hướng đạo sinh đến hợp sức với những đoàn viên Đoàn du lịch Septo giúp việc giữ trật tự một cách rất chu đáo.

Các hội thể thao ở các tỉnh Hòa-blah, Bắc-giang, Vĩnh-yên, Phú-yên, Nam-định, Phả-ý, Hưng-yên, Thái-blah, Hải-đường, Hải-phong và Hanoi đã sẵn lòng hưởng ứng khả năng và đã cử rất nhiều anh em lực sĩ đến sân vận động Septo hợp mặt và thi tài.

Hội Septo kính lạy

N. N. nói chuyện

(Tiếp theo trang 7)

Tuần Nam-định. — Những nỗi sợ của bệnh đậu cáu đe lừa ròng rã ra hao là mờ đì. Mọi người còn trẻ, lén đậu đã lừa lầm rồi, bây giờ muốn chữa những nỗi còn lại trên mặt, chữa bằng thuốc gì được. Đầu vào một môt việc chữa điện nhưng không đủ thua gai cỏ.

— Những vết seо của bệnh đậu lủ lâu cũng vẫn thế, tuy không rõ hơn lên. Muốn mất những nỗi seо đó thì khó lắm, trừ phi có những phương pháp bên Âu Mỹ. Ở bên ta thì ông chế nên chữa thử mà vô ích và tốn tiền. Với lại, cái đó đã đánh là một sự không hay, nhưng cũng không quan trọng lắm — nhất đối với đèn ông — mà phải săn sóc đến. Có nhiều nét đẹp khác ở một người.

Đặng Hoan, Kontum. — Tôi thường trong mìn mìn, nhưng kui di đường thi như da, di xe điện, xe lửa, tàu thủy hay chóng mặt, nôn, mửa ; thấy sóng biển to, hoặc đi voi cinema cũng chóng mặt, và thi có thuốc gì chữa hết không?

— Nhiều người cũng trong trường hợp như ông — hoặc vì trong người yếu, có cái gì không được điều hòa, hoặc có khí hồn mạnh như thường mà bay chung mặt vì môi cải tang tự nhiên. Nhưng nếu thật quá (như xem cinema cũng chóng mặt) tỏ ra người yếu, vày ông nên đến thầy thuốc xem xét. Đó là một cách để phòng khôn ngoan.

— Tôi có tình trạng tri, hay quên, vày trong óc đã bị thương một bộ phận nào? Và muốn chữa, thi có thuốc gì chữa được?

— Nhiều người đang tri, có phải đâu là hỏng bộ phận nào trong óc! Nhưng người ta đang tri từng lúc thôi, lúc bén ngã về một công việc gì. Nhiều nhà thông thái bay đang tri. Cần sự đồng tri nguyên bần và lâu dài thì là một cái bịnh, do tâm trí mệt không hợp được ngay tức khắc với các việc chung quanh. Cần phải theo một cách « xo dung » (réadaptation) lại, và chỉ có thầy thuốc mới có thể bảo cách thức được, sau khi xem xét.

Cử văn Tập, Gia-dịnh. — Người ta nói với tôi rằng: giấy bẩn ở ngoài Bắc lâm rơi nguyên liệu bẩn và ráo và gỗ ráo, có phải không? Như thật thì tôi quá. Thứ giấy ấy có tái đời xưa nào? Thế kỷ nào? Làm bằng nhân công, hay bằng máy của người Âu Mỹ. Ở tính nào xuất sản ra thứ giấy ấy, và ở đâu tiêu thụ nhiều nhất?

— Giấy bẩn làm bằng vỏ thứ cây già, ngâm nát, với thứ bồ láy ở cây gỗ mò, và phèo (gỗ dày) người ta thêm giấy vụn các thứ, gọi là lè. Cách làm toàn bằng tay, phần nhiều do đàn bà con gái làm. Công nghệ này có dã từ lâu lầm, do mây láng ở trên Buối (Hà-dông) lâm. Ngày xưa còn khoa cử chữ nho, giấy tiêu thụ rất nhiều. Sau một độ suy đến, bây giờ công nghệ ấy lại dần bồi thịnh vượng. Giấy bẩn có thể dùng làm sác, băng, sách vở, và các thứ giấy ghi.

*Doit
de Capri*

68 FERBLANTIER — HANOI

CABINET D'ARCHITECTE
NGUYỄN - CAO - LUYỄN
HOANG - NHƯ - TIẾP
NGUYỄN - GIA - BỨC

Angle Rues Richaud et
Borgnis Desbordes — Hanoi
TEL. 679

Un bon Instrument
s'achète à la maison...

LUTHART

DƯƠNG - THIỀU - TƯƠC

57 Rue du Chanvre — Hanoi

Guitares — Banjos
Violons — Mandolines

Tous nos instruments son soignement vérifiés par des ouvriers spécialisés et essayés par des artistes avant l'expédition

MỘT CUỐN SÁCH RẤT CĂN ÍCH !!

Ấy là cuốn « Dans les forêts et dans les rizières » của ông NGUYỄN-TIỀN-LÂNG, một văn, học giả rất nổi tiếng. But nó, ta thấy minh như được do-ngoan khắp nước, từ thôn quê, đồng áng đến núi rừng hoang rậm. Những học sinh và những người muốn luyện viết Pháp vẫn có thể lấy cuốn này làm kiêm nǎn. Giá có Op 90, thêm Op 10 cents, gửi về

HƯƠNG-SƠN
97, Hàng Bông, Hanoi

SƠN TỐT CÓ TIẾNG LÀ SƠN

GECKO

Hiệu THẮNG - LONG

Phố chợ Hàng Da — 26, Rue de la Citadelle — HANOI

Hạnh-phúc gia-đình

Nhân các bà tối kỵ ở cũ !
Muốn tối tươi nên giữ mèo da !
HOA-KÝ RƯỢU CHỒI nên sao !
Dang-nhan lại thấy đậm-dà hơn xưa !
Vừa giản hugết, lại vừa rắn cõi !
Về doan-trang đẹp tốt như không !
Ngây xuân càng đượm sắc hồng !
Càng tươi mèo thắm, càng nồng tinh già !

Gởi-thiếu bạn già.
Bảo-Thị HỒNG-LOAN

POUDRE

TOKALON

« Pétalia »

SURPRENANTE DÉCOUVERTE D'UN CHIMISTE PARISIEN SPÉCIALISTE DE BEAUTÉ

Une poudre de riz si fine et si légère qu'elle flotte dans l'air. Telle est la surprenante création d'un Chimiste Parisien.

C'est pourquoi la Poudre Tokalon s'étend si régulièrement, si uniformément, recouvrant la peau d'un fin voile de beauté presque invisible. Il en résulte une beauté paraissant parfaitement naturelle. Très différente, en son effet, des poudres lourdes et démodées qui ne donnent qu'une apparence « maquillée », la Poudre Tokalon contient notamment de la Mousse de Crème qui la fait adhérer à la peau pendant 8 heures. Même dans un restaurant surchauffé, jamais votre visage nécessitera de « retouches » si vous employez la Poudre Tokalon. A la fin d'une longue soirée de danse, votre teint sera toujours frais et exempt de luisant.

Agents : F. Marion A. Rochat & C.
45 Bd Gambetta - HANOI

CHERCHEZ-VOUS...

un Fournisseur en gros de Tricots et de
CHEMISETTES

qui vous donnera livraison rapide de vos commandes les plus importantes ?

Adressez-vous à la

Manufacture CU GIOANII

68 - 70, RUE DES ÉVENTAILS, HANOI — TÉL. 525

Muôn được khỏe mạnh

Sắc dục thái quá rất làm hại sức khỏe, lại có đặc bệnh phong tinh (lão, giang-mai, hạ-cam, hột-xoài, di-tinh, thiên-trụy). Các ngài đã chót chở với cháu nèn, cần giữ vững lấy tinh-thảo và nêu lên ngay đến

ĐỨC THỌ ĐƯỜNG

131 — Rue de Hué — Hanoi

mà chữa và uống thuốc không những được khỏi chắc chắn mà lại bồi đắp được sức khỏe. Thuốc dễ uống không cõng phat, không hại sinh dục. Thuốc lão Op.60 một hộp, uống một ngày; giang-mai Op.70; hạ-cam Op.30 v.v.. Nhã thuốc còn chế nhiều thuốc thản-hiệu để chữa khí-hư, bạch-trọc, phong-tich, đau dạ dày v.v...

Có đại lý ở các tỉnh.

Kính và bút máy

KÍNH : Các thứ kính dường mạo, cận, viễn đủ cát số, có hộp 200 mặt kính để thử trước khi mua, không lo ngại số cao, thấp hại cho con mắt.

BÚT MÁY : Ngòi vàng : Kaelo, Pratic, Plazzy Poare. Ngòi vàng : Waltermaon, Parker, Semper, Four, Boy Scout.

CÁC THỦ BÚT MÁY KÈ TIỀN TÙ 2p.29 ĐẾN 33p.75

CÓ MÁY : Có máy điện khắc tên vào bút máy để làm kỷ niệm, không lo mất, lẫn với bút của người khác.

Nếu làm quà cho ai, mà khéo tea người hâm

vào thì không gì nhâ và quý bằng.

MAI - LINH N° 60-62, Phố Cầu Đất — HAIPHONG

TRƯỚC KHI BUÔN :

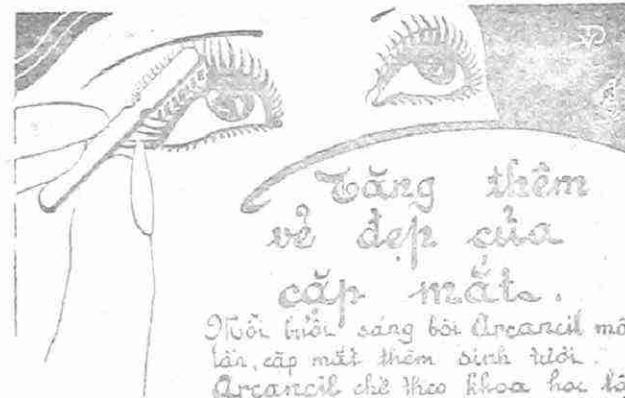
**CHEMISSETTE — MAILLOT DE BAIN — SLIP
MAILLOT CYCLISTE VÀ FOOTBAL-
MI BAS SPORT — PULL-OVER-CHANDAIL
BLOUSON — COMBINAISON...**

Các ngài nên viết thư về lấy giá tại :

HÀNG DỆT

PHUC - LAI

87 — ROUTE DE HUẾ - HANOI; TEL: TRICOFULAI - HANOI
Chuyên sáng-chế các kiều thanh-nhã.

Tặng thêm
về đẹp của
cặp mắt.

Tôi bức súng bời Arcancil mới
lớn, cặp mắt thêm sinh động.
Arcancil chế theo khoa học kỹ
chiết ở đâu đưa đia không
nhưng bời không chảy, không cay mắt
còn làm cho lông mày giật ra, có
vẻ đẹp thiên nhiên.
Arcancil có 9 màu đặc tính
tâm đep ra và dễ chịu.

ĐẠI LÝ ĐỘC QUYỀN
COMPTOIR COMMERCIAL ARCANCIL
39 HÀNG GAI
— HANOI
NE PIQUE PAS

Phòng-tich và Phạm-phoug
hay là da-i dạ dày

THUỐC HAY NỘI TIẾNG KHẮP ĐÔNG DƯƠNG
GIẤY KHEN RẤT NHIỀU, CẨM ƠN THÁT LÂM.

Khi dậy hơi, khi tức ngực, chia cơm, không biết đói, ăn chậm lâu, bụng vỗ bình bịch. Khi ăn uống rồi thì hay ợ (ở hơi hoặc ợ chua). Thường khi tức bụng khó chịu, khi đau bụng nỗi hòn, khi đau lưng, đau rần trên vai. Người thường ngao ngán và mệt mỏi, buồn bã chân tay, bị lão nâm sắc da vắng da bụng dày. Còn nhiều chứng không kể hết. Một lầu thấy dễ chịu hoặc khỏi ngay. Liều một bát uống Op.25. Liều hai bát uống Op.45.

VŨ-DINH-TÂN, án tú Kim tiền năm 1926 178 bis Lachtray, Haiphong

Đại lý phân-hành toàn Việt Nam: AN-JI, 13 Hàng Mã (Gulfco) Hanoi

Đại lý phân-hanh khắp Đông-dương: NAM-LÂM, 100 phố Bonnat, Haiphong

Có linh 100 đại lý khắp Hanoi và khắp các tỉnh Trung, Nam, Bắc-kỳ, Cao-miên và Lào có treo cái biển trên

Rượu Cối Nháh

MARTELL

à thứ rượu đã nổi tiếng
từ 200 năm nay

ĐẠI-LÝ ĐỘC QUYỀN

L.Rondon & Cie Ltd 21.Bđ Henri-Rivière HANOI

Đã có bán khắp nơi

MỘT THÁNG VỚI MA

Truyện người với ma, rất ly kỳ, rùng rợn.

Ai nhát gan, yếu bóng via xin chờ có đọc: nhưng khi đam
khoa thanh vắng.

Tiểu thuyết của Lưu-trọng-Lư, nhà in Lê Cường, Hanoi xuất bản,
gần 100 trang, giá 0p.25, in rất đẹp. Ở xa gửi mua bằng tem
cũng được.

NHƯỢNG TỔNG

Bảng di từ hồi « Thực nghiệp dân báo » được quốc dân hoan
nhân đến nay chúng ta mới lại sắp được đọc văn của Ông
Nhượng Tổng.

Với văn tài của Ông Nhượng Tổng chúng tôi không còn phải thêm
dết nhiều lời gì nữa, nhưng tưởng cũng nên nói rõ rằng: Cuốn Tiểu
Thuyết « Lan Hữu » của Ông Nhượng Tổng viết hồi gác đây, nhà
in Lê Cường in sấp xong không có truyện gì thuộc về chính trị.
Có là một quãng đời và một cuộc tình duyên lắt léo của tác giả kè
lại với chúng ta. Nhưng khi đọc LAN HỮU tất chúng ta phải say
mê đắm đuổi với những người trong truyện hơn những khi chúng
ta đọc Tố-Tâm và Hồn-Bướm... LAN HỮU hơn 200 trang, giá 0p.50,
bảng tư tây này sẽ có bản.

Mặt đẹp như xuân

AMY-VIỆN

AI MỜ MÝ-VIỆN? HIỆU HÓT TÓC

Nên mua máy uốn tóc: 100p. - 200p. - 400p. - đến 1800p. - Máy điện Rayon Violet: 80p. - 150p
Máy sấy tóc: 25p. - 350p. - Máy uốn lông mi: 0p.90 - 12p.00 - Máy điện Massage (sóng ngắn): 9p. - 45p.
- 240p. - Máy làm nở vú (ngực đàn bà) 40p. - 380p. - Máy điện kẹp mũi thành dọc circa 45p.
- tor dense điện: 70p. - Douche pulvérisable et brins de lumière 95p. - Bain facial vaporos lumineux:
250p. - Pulvérisateur điện 60p. - Vibro Masseur Standard 18p. - Kim uốn tóc thường: 1p.80 - 2p.80 -
9p.50 - Thuốc uốn tóc permanence: 1p. - 2p. - 3p. - Perms (fabrication américaine) làm lồng mi dài cao
Nếu mua máy, xin hãy cách làm cẩn thận, chắc chắn. Amy đại lý các máy uốn tóc Pháp - Anh - Mỹ.

Imp. Thụy-Ký, Hanoi Tel. 869

THUỐC TRƯỜNG-SINH NGÂM RƯỢU

Cao hổ-cốt, tặc-kè, Sâm, Nhung, Tầm-gỗ cây giàu, cao Kim-anh, Cam-khởi tử, Tô-hợp-hương, Đông-trùng-ha-thảo, và nhiều vị thuốc
bồ quý giá theo trong bài thuốc Trường-Sinh Gia-truyền chế luyện
thành bánh thuốc này. (Dùng rượu ta, rượu ty hay rượu vang tốt
mà ngâm). Hương-vị rất thơm, uống ngọt luyến-trần, không có rượu
thuốc, rượu bồ nào ngọt bằng. Uống rượu này ăn ngọt miêng, ngọt
yên giấc, tinh-thảo minh-mẫn, bền trí, nhớ lâu, bồ tinh, sinh huyề,
nhân sắc quang-nhuận, trừ được các tật bệnh, suối đời mạnh khỏe
trẻ mãi không già. Bởi vậy gọi là « Bánh Trường-Sinh ».

Người khỏe mạnh uống càng tăng sức khỏe, người não yếu đau nhức
kè dưới đây uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều khỏi cả.
Những người đau mỏi khởi, các bà sau khi mới sinh nở, người ở
nơi nước độc, người bị bệnh ngã nước, bệnh phong-tịch, bệnh ho,
ben, xuyên, bệnh thở, bệnh vàng da (cả trong lòng trắng coi mãi
cũng vàng) bệnh tè thấp, bệnh nhức xương, bệnh ăn không tiêu,
ngủ không được, bệnh d.tini, mộng-linh, thận hư, đau lưng, bắc
hỗn, các ông giao-hợp yếu, các bà huyết sáu, kinh không điều, ra
khi hư, những người dai-liệu không đến, nước tiểu không trong
uống rượu ngâm bánh Trường-Sinh này đều kì ổi cả.

CÁCH DÙNG: Hộp lớn (giá 1p.00) ngâm thành 3 chai (litre). Hộp nhỏ
(giá 0p.85, ngâm thành một chai (litre) trong một ngày là dùng được.
Mỗi chai rượu bồ nogn đang giá 3p.00, uống hết lại chế thêm rượu vào
cho đến lúc nhạt thì thôi. Nếu muốn đặc, mõn tối, ngâm thật nhều
bánh thuốc, ít rượu, sẽ thành một thứ rượu khai-vị (aperitif) rất qú
để uống trước khi ăn cơm và trước khi đi ngủ rất bồi, mà lại có
sức trừ được các bệnh như đã kể trên. Nếu chỉ cần ngọt rượu để
uống được nhiều không say, không mệt, không bốc nhức đầu thì ngâm
thật ít thuốc và nhiều rượu. Nam phu lão ấu và người có thai đến
dùng được. Trước khi ngâm rượu bóc bồ bao sáp dl. Xin nhận
hiện phai 12 tag, có chánh-phủ chứng nhận, của nhà thuốc Hồng-Khé

Nhà thuốc Hồng - Khé

Tổng-cục tại 88 Route de Hué (ngay trước cửa Chợ Hôm) Hanoi
và có đại-lý các nơi, là một nhà thuốc có danh-tiếng của người Việt
Nam đã được thưởng bội tinh vàng và bằng cấp bao-khen. Nhà
thuốc Hồng-Khé xin nhận ký giấy hứa phai 12 tag có chánh-phủ
chứng nhận kêu làm thuốc giả. Có biểu sách Gia-Binh I-duyet và
Hoa-Nguyệt Cầm-Nang. Có gửi linh-hóa giao-ngắn đi các nơi.

Ngày xuân về mặt muôn lươi đẹp rực-rỡ, nên sửa điện, da
không bao giờ hử như nè, bắt gió, bắt nắng, giám-sản, to da, v.v.
Thân đều, ngực (vú) nở, dáng đi đẹp. Chỉ dùm diêm-trang giữ già
các lối lịch sự. Giá sửa từ 1 đồng. Răng đen, trắng. Uốn, ruột tóc

AMY 88 - HANOI 88 - HANOI

Le Gérant Nguyễn K. Hahn